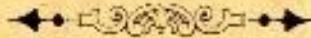

ΑΝΩ ΚΑΤΩ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ

ΦΙΛΟΛΟΓΙΚΟΝ—ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΝ—ΚΑΛΛΙΤΕΧΝΙΚΟΝ

ΕΚΔΙΔΟΜΕΝΟΝ ΤΗΝ 1ην ΚΑΙ 15ην ΕΚΑΣΤΟΥ ΜΗΝΟΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ: ΣΩΤΗΡΙΟΣ ΣΚΛΗΡΟΣ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Δελτίον τοῦ Ἐνω Κάτω. — Ἀρχαιολογικά, Περὶ Λυκείου, Κυνοσάργους, καὶ Σταδίου, ὑπὸ Ἀθηναίου. — Γκῦ-δὲ-Μωπασσάν, Τομβουκτοῦ, διήγημα. — Μάρω καὶ Γιώργος, Εἰδύλλιον, ὑπὸ Ἀναργύρου Φαρδούλη. — Ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, ὑπὸ Ἡλία Ι. Οἰκονομοπούλου. — Ἡ ἀδελφή, ὑπὸ Ζαχαρ. Παπαντωνίου. — Ἀπόσπασμα ἐκ τῶν ἀπομνημονευμάτων ἐνὸς ναύτου, ὑπὸ Ναυτικού. — Γουζώ, δίκη καὶ θάνατος τοῦ Στράφορντ. — Τῆς σιγμῆς. — Ποικίλα. — Σαλαμίς-Ἐλευσίς, ποίημα ὑπὸ Ν. Κοτσελοπούλου. — Ἐρωσ-Γάμος Ἰυναΐκας.

ΕΙΚΟΝΕΣ: Μύλοι παρὰ τὴν Κερατείαν. — Τὰ παλαιοντολογικὰ στρώματα τοῦ Πικερμίου. — Χάρτης τῆς ἐν Μαραθῶνι μάχης. — Παρθενών.

ΟΡΟΙ ΣΥΝΔΡΟΜΩΝ

ΕΝ ΕΛΛΑΔΙ: Ἐτησία συνδρομὴ δραχ. 5.

— Ἐξάμηνος » » 3.

Τιμὴ φύλλου λεπτὰ 20

ΕΝ Τῷ ΕΞΩΤΕΡΙΚῳ: Ἐτησία φρ. χρ. 5.

— Ἐξάμηνος » » 3.

Ἐν Τουρκίᾳ παράδες 30

— Γραφεῖον ὁδὸς Ζήνωνος ἀριθ. 9 —

ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ ΤΩΝ ΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΩΝ ΑΝΕΣΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΟΥ

1895

ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΟΥ «ΑΝΩ-ΚΑΤΩ»

ΤΟ ΔΕΚΑΠΕΝΘΗΜΕΡΟΝ

— Διὰ Β. Δ. ώρίσθη ως ημέρα επαναληπτικῆς ἐκλογῆς Πατρῶν καὶ Καλαμπόκας ἡ 23 'Ιουλίου ἡμέρα Κυριακή.

— Τῆ 4 'Ιουνίου ἡ Α. Θ. Π. Πατριάρχης Ἀλεξανδρείας Σωφρόνιος ἐώρτασε τὴν 25ετηρίδα, τῆς εἰς τὸν θρόνον ἀναρρήσεώς του.

— Ἐξελέγη Πρύτανης τοῦ Πανεπιστημίου ὁ κ. Ἀναστάσιος Διομήδης Κυριακὸς καθηγητῆς πρὸ τριακονταετίας τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἱστορίας ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ.

— Τῆ 4 'Ιουνίου ἐγένοντο ἐν Πειραιεὶ αἱ ἐξετάσεις τῆς ἐμπορικῆς καὶ βιοτεχνικῆς Ἀκαδημίας.

— Τὸ ὑπουργεῖον τῶν Ἐσωτερικῶν ὥρτισεν ὡς ἡμέραν επαναληπτικῆς ἐκλογῆς τῆς ἐπαρχίας Ἀργούς τὴν 25 'Ιουλίου.

— Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν ὑπὸ τοῦ κ. πρωθυπουργοῦ νομοσχέδιον δι' οὗ καταργεῖται τὸ Ἀρχηγεῖον τῆς Χωροφυλακῆς.

— Αἱ δημικαιρέσιαι ἀνεβλήθησαν διὰ τὴν 10 Σεπτεμβρίου.

— Ἡ συμμορία τῶν Τσουλή, Τεμπέλη καὶ Τάτση πολιορκηθεῖσα εἰς ὑποδειχθεῖσαν θέσιν πλησίον τῆς Λαμίας παρά τῆ τοῦ καταδότου Καλαμάτα, ἐξωλοθρεύθη ἐντελῶς φονευθέντων καὶ τῶν τριῶν ληστῶν, ἐκ τῶν στρατιωτῶν ἐφονεύθη μόνον ὁ δεκανεὺς Σταυρόπουλος.

— Ὑπεβλήθη εἰς τὴν Βουλὴν νομοσχέδιον δι' οὗ καταργεῖται ἡ μονιμότης τῶν ὑπαλλήλων.

— Παθῶν ἐξ ἐλαφρῆς ἀρθρίτιδος τοῦ ἀριστεροῦ ποδὸς οἰκουρῆ ἀπὸ 6 ἡμερῶν ὁ ὑπουργὸς τῶν ἐξωτερικῶν κ. Σκουζῆς.

— Ἐξεδόθη καὶ τὸ 6'. τεῦχος τοῦ «Δελτίου τῆς Βιομηχανικῆς καὶ Ἐμπορικῆς Ἀκαδημίας» περιέχον πρακτικὴν καὶ ἀξιανάγνωστον ὕλην.

— Ὁ γνωστὸς γελοιογράφος κ. Σπ. Ματζάκος μετὰ τοῦ λογιῶν κ. Κωστή Χαιροπούλου ἀποχωρήσαντες τῆς συντάξεως τοῦ «Κώδωνος», ἐκδίδουσι λίαν προσεχῶς νέαν σατυρικὴν ἐφημερίδα ὑπὸ τὸν τίτλον «τὸ Ἀθήναιον».

— Προχθὲς ἤρχισεν τὰς παραστάσεις του ἐν Φαλήρῳ ὁ γαλλικὸς δραματικὸς θίασος.

— ἤρχισεν τὴν 3 'Ιουνίου τὰς παραστάσεις τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Σταδίου θέατρον Τσόχα ὑπὸ τὴν διεύθυνσιν τῶν κ. κ. Ἀλεξιάδου Παντοπούλου καὶ Ζάννου.

— Ἐπίσης τὴν 9 'Ιανουαρίου καὶ ὁ θίασος τῶν κ. κ. Ἀρνωτάκη καὶ Πεταλά ἔκαμαν ἑναρξιν τῶν παραστάσεών του διὰ τῆς «Σκλάβας» τοῦ κ. Παρσιτάδου ἐν τῷ θεάτρῳ ὁ «Παράδεισος».

— Τὰ νεώτερα ἔργα εἶναι τὰ ἑξῆς.

— Πρῶτον «πῦρ» τοῦ κ. Μ. Λάμπρου.

— Πίικ-Νίκ τῶν κ. Λάσκαρη καὶ Πώπ.

— Κάτω ἀπὸ τὴν Ἰτιὰ τοῦ κ. Δ. Καμπούρογλου.

— Μία Ἀποκρηὰ κωμ. τοῦ κ. Π. Ζάννου.

— Βαχίς ἀρχαία κωμ. τοῦ κ. Δ. Κορομηλά.

— Παιδομάζωμα τοῦ κ. Καμπούρογλου.

— Οἱ Ψαράδες κωμειδύλλιον τοῦ κ. Ἀναρ. Φαρδούλη.

— Ὁ Ψευτοκαπετάνιος τοῦ κ. Π. Γιανάρου καὶ τὸ Ἄνω Κάτω τοῦ κ. Μ. Λάμπρου, τὸ ὅποιον θὰ χαλάσῃ κόσμον.

— Εἰς τὸ Βραδὴλδ κολλέγιον τοῦ Μπρξάϊρ εἰς τὴν Ἀγγλίαν ἐπαίχθη ἡ «Ἀλκηστis» τοῦ Εὐριπίδου ὑπὸ τῶν ἐλληνομαθῶν διδασκάλων καὶ φοιτητῶν τῆς Σχολῆς.

— Τὴν προπαρελθοῦσαν Κυριακὴν ἐγένοντο αἱ ἐξετάσεις τῆς Γυμναστικῆς ἐν τῷ Παρθεναγωγείῳ τῶν κ. κ. Φουντουκλή-Πρινάρη μετὰ δὲ τὴν τέλει τῶν ἀσκήσεων παρεστάθη καὶ μικρὰ τι κωμωδία ἥτις πολὺ ἤρεσε εἰς τοὺς παρευρεθέντας. ἤρξαντο δὲ ἤδη καὶ αἱ προφορικαί.

— Ἀγγέλλεται σπουδαία φιλολογικὴ εἰκοσιπενταετηρίς. Ὁ γηραιὸς τῶν γραμμάτων ἀθλητῆς κ. Εἰρηναῖος, Κ. Ἀσώπιος, ὁ ἀπὸ Παρισίων μέχρις Ἀθηνῶν λαμπρὸν διανύσας φιλολογικὸν στάδιον, ὁ οὐμοριστικώτερος τῶν Ἑλλήνων λογογράφων, ἀναγγέλλει τὴν ἐκδοσιν τοῦ 2ου τόμου τοῦ «Ἀττικοῦ ἡμερολογίου» του. Τῷ εὐχόμεθα καὶ πεντηκονταετηρίδα.

— Ἀμειλικτος διεξάγεται πόλεμος ἐν Ἰταλίᾳ μετὰ τοῦ πανισχύρου πρωθυπουργοῦ Κρίστη καὶ τοῦ βίρσπάστου Βουλευτοῦ Καβαλλότῃ, καταγγείλαντος τὸν πρῶτον ἐπὶ διαφόροις καταχρήσεσι.

— Τὸ ζήτημα τῶν ἐν Ἀρμενίᾳ εἰοικητικῶν μεταρρυθμίσεων, μεθ' ὅλας τὰς ἐνεργείας τῶν δυνάμεων παραμένει εἰσέτι ἐν ἐκκρεμότητι.

— Ἐν Βορῶν προτοιμάζεται διεθνὲς συνέδριον περὶ εἰσαγωγῆς εἰς τὴν δημοσίαν ἐκπαίδευσιν τῆς τεχνικῆς, ἐμπορικῆς καὶ βιομηχανικῆς διδασκαλίας, εἰς τὸ ὅποιον προσεκλήθη ἐπιστήμως καὶ ἡ Ἑλληνικὴ Κυβέρνησις.

— Δυσάρεστοι εἰδήσεις διαβιβάζονται περὶ τῆς ὑγείας τοῦ διασήμου Ῥώσσου διηγηματογράφου καὶ μ. ἱστοριογράφου Λέοντος Τολστόη. Ὁ Τολστόης θὰ διέλθῃ τὸ θέρος ἐν τῇ Ν. Γερμανίᾳ.

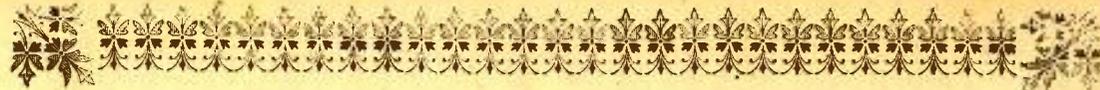
— Εἰς τὸ ἵπποδρόμιον Τσόχα ὀλίγοι συρρέουσιν, καὶ τοῦτο ἔνεκεν τῆς μὴ καταλλήλου τοποθετήσεώς του, καὶ τῆς ἀπρεποῦς καὶ ἀναγώγου διαγωγῆς τοῦ διευθύνοντος Α. Τσόχα ὅστις δημιουργεῖ καθ' ἐκάστην σκάνδαλα.

— Ὁ κ. Ψυχάρης ἐτύπωσε κατ' αὐτὰς νέον ἔργον περὶ Ἑλλάδος ὑπὸ τὸν τίτλον. «Autour de la Grèce».

— Ὁ ἐν Τζέδδα πληγείσ ὑπὸ τῶν Βεδουίνων Ῥώσσοσ ὑποπρόξενος κ. Βράνδ διῆλθε ἐκ Πειραιῶς μεταβαίνων εἰς Ῥωσσίαν.

— Ἐπίσης διῆλθε ἐκ Πειραιῶς μεταβαίνων εἰς Ῥωσσίαν ὁ 16ετής διάδοχος τῆς Ἀβουσιανίας.

— Τῆ 7 'Ιουνίου ἐγένοντο ἐν μεγάλῃ ἐπισημότητι τὰ ἔγκαίνα τῆς διώρυγος τοῦ Κιέλ ἐν Γερμανίᾳ. Ὁ Αὐτοκράτωρ Γουλιέλμος ὠνόμασεν αὐτὴν διώρυγα Γουλιέλμου, καὶ ἀμέσως διῆλθον τὸ ἐν μετὰ τὸ ἄλλο, ὅλα τὰ παρευρεθέντα πολεμικὰ πλοία σχεδὸν ὅλων τῶν δυνάμεων, μηδὲ τῆς Γαλλίας ἐξαιρουμένης. Ἡ διώρυξ ἐστοίχισε 787,200,000 φρ.

ΑΡΧΑΙΟΛΟΓΙΚΑ

ΠΕΡΙ ΛΥΚΕΙΟΥ, ΚΥΝΟΣΑΡΓΟΥΣ, ΚΑΙ ΣΤΑΔΙΟΥ

Ὁ πρὸς Α. τῆς πόλεως καὶ πρὸς Μ. τοῦ Κυνοςάργου κείμενον Λύκειον ἦτο περίβολος τοῦ Λυκείου Ἀπόλλωνος. Διὰ τῆς μερίμνης περὶ καλλωπισμοῦ τοῦ χώρου τούτου ὑπὸ τοῦ Πεισιστράτου, Περικλέους, καὶ Λυκούργου τοῦ υἱοῦ τοῦ Λυκόφρονος, τὸ Λύκειον κατέστη τὸ ἀνώτατον Γυμνάσιον πρὸς σωματικὴν τῶν νέων ἀσκήσιν, ὡς ἦσαν καὶ αἱ παλαιστραί.

Αἱ παλαιστραί ἦσαν ἀπλᾶ οἰκήματα κείμενα παρὰ βύακᾶ τινὰ διατελοῦντα ὑπὸ τὴν ἐπιτήρησιν ἰδιωτικῶν διδασκάλων, παραπλήσια σχεδὸν μετὰ τὰς σημερινὰς σχολὰς τῆς γυμναστικῆς. Ἡ πολιτεία ὁμῶς, πορὶ πολλοῦ ποιουμένη τὴν εὐρωστιαν τῶν νέων κατεσκευάζεδημόσια οἰκοδομήματα, ἅτινα ἐκλήθησαν Γυμνάσια.

Τὸ Γυμνάσιον συνίστατο κατὰ Βιτρούβιον ἐκ μεγάλης αὐλῆς ἥτις ἐκαλεῖτο περιστύλιον περὶ τῆς ὁποίας ἦσαν στοαί, ἀπλᾶ μὲν εἰς τὰς τρεῖς πλευράς, εἰς δὲ τὴν τετάρτην διπλῆ. Καὶ εἰς μὲν τὰς ἀπλᾶς στοὰς ὑπῆρχον αἴθουσαι, ἐν αἷς ῥήτορες καὶ φιλόσοφοι ἐδίδασκον, εἰς δὲ τὴν ἀπλῆν στοὰν ἦσαν τὰ δωμάτια ἅτινα ἐχρησίμευον πρὸς ἀσκήσιν τῶν νέων π. χ. τὸ ἐφηβεῖον, τὸ σφαιριστήριον τὸ βαλανεῖον (λουτρόν) τὸ κονιστήριον, τὸ ἐλαιοθέσιον κ.τ.λ. Εἶτα μετετρέπη τὸ Γυμνάσιον διότι προσετέθησαν ἀκόμη τρεῖς στοαί, ὑφ' ἃς ἐγυμνάζοντο οἱ νέοι ἐν καιρῷ, χειμῶνος. Ὁ Πausanias ποιούμενος λόγον περὶ Γυμνασίου ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τὰδε Πausan. ἐν Ἀττ. 19. 3 α ἔστι δὲ Ἡρακλέους ἱερὸν καλούμενον Κυνόσαργος κ.τ.λ. Λύκειον δὲ ἀπὸ μὲν Λύκου τοῦ Πανδίωνος ἔχει τὸ ὄνομα, Ἀπόλλωνος δὲ ἱερὸν ἐξ ἀρχῆς τε εὐθύς καὶ καθ' ἡμᾶς ἐνομιζέτο, Λύκειός τε ὁ θεὸς ἐνταῦθα ὠνομάσθη πρῶτον.»

Οἱ πλείονες τῶν ἀρχαιολόγων ἀμφισβητοῦσιν τὴν θέσιν τοῦ Λυκείου. Ἡμεῖς ὁμῶς συντασσόμενοι τῇ γνώμῃ τοῦ κ. Καστριώτου ἐφόρου τῶν

Ἀρχαιοτήτων ἀδιστακτῶς παραδεχόμεθα ὅτι τὸ οἰκοδόμημα ὅπερ ἀνεκαλύφθη πρὸ τινῶν ἐτῶν ἐντὸς τοῦ Ἀνακτορικοῦ κήπου ἐπὶ Ὄθωνος καὶ οὐτινος σώζονται ἐτι ἱκανὰ λείψανα, εἶνε αὐτὸ τοῦτο τὸ ἀρχαῖον Λύκειον.

Περὶ Κυνοςάργου.

Τὸ δὲ Κυνόσαργος τὸ κείμενον πλησίον τοῦ Λυκείου καὶ ἐξω τῶν Διομείων πυλῶν καὶ πρὸς τὸ μεσημβρινὸν μέρος τοῦ Λυκαθητοῦ ἦτο γυμνάσιον τῶν νόθων καὶ ἀφιερωμένον τῷ Ἡρακλεῖ.

Κατὰ τὸν Ἡρόδοτον V. 63. ΣΤ' ἦθοντος τῷ Ἡρακλεῖ Διόμου τοῦ Ἀθηναίου, ὁ κύων τοῦ Διόμου ἤρπασε μέρος τοῦ σφαγίου τὸ ὅποιον ἀφῆκεν ἐκεῖ, ἐνθα ἐκτίσθη καὶ ὡς ἐκ τούτου ἐκλήθη Γυμνάσιον.

Κατὰ τὸν Leak τοῦτο ἔκειτο εἰς τοὺς πρόποδας τοῦ Λυκαθητοῦ ἐπὶ λόφου τινός· πλησίον τοῦ Κυνοςάργου ὑπῆρχεν ἄλλος, ὅπερ κατεστράφη μετὰ τὴν εἰσβολὴν τοῦ Φιλίππου ἐν Ἀθήναις τὸ 200 π. χ.

Περὶ Σταδίου.

Ἀσκηθέντες οἱ νέοι ἐν τοῖς Γυμνασίοις ἐπεδείκνυον τὴν δυνάμιν των ἐν τῷ Παναθηναϊκῷ σταδίῳ ὅπερ ἔκειτο κατὰ τὸν Πausanias πρὸς Μ. τοῦ Ἰλισσοῦ ποταμοῦ.

Τὸ περίφημον τοῦτο στάδιον, ὅπερ κεκαλυμμένον ἦν ὑπὸ χωμάτων ἀνεκαλύφθη τὸ 1869 εἶνε ἐπιμήκης χῶρος ἔχων ἑκτασιν κατὰ τινὰς μὲν 600 ποδῶν, κατ' ἄλλους δὲ 663, πλάτος δὲ 100 ποδῶν καὶ κείμενος εἰς τοὺς πρόποδας λόφου. Ἀπέναντι τούτου τοῦ λόφου ἐσηματίζετο ἕτερος λόφος ἐπισφαιρωμένον χωμάτων, καὶ τοιουτοτρόπως καὶ οἱ δύο ἐχρησίμευον ὡς τόπος, ἐνθα ἴσταντο οἱ θεαταὶ καὶ ἐκάθηνον.

Ἡ κατασκευὴ τοῦ Σταδίου ἀποδίδεται τῷ ῥήτορι Λυκούργῳ ὅστις ἦν υἱὸς τοῦ Λυκόφρονος

κατά τὸ ἔτος 350 π. χ. Ἄλλὰ τὴν ἀποπεράτωσιν τούτου ἀνέλαβεν ὁ Ἡρώδης κοσμήσας τοῦτο διὰ πεντελικῆς μαρμάρου. Ὡσαύτως κατεσκευάσεν καὶ μαρμάρινα ἐδῶλια, καθότι εἰς διάστημα πέντε ἑκατονταετηρίδων πρότερον οἱ θεαταὶ ὡς εἶπομεν ἀνωτέρω ἐκλήθητο κατὰ γῆς. Περὶ τούτου ὁ Πausanias ἐν Ἄττ. XIX6. ἀναφέρει ἐπὶ λέξει τάδε «Διαβάσι δὲ τὸν Εἰλισσὸν χωρίον Ἄγραι καλούμενον καὶ ναὸς Ἄγροτέρας ἐστὶν Ἀρτέμιδος. Ἐνταῦθα Ἄρτεμιν πρῶτον θηρεύσαι λέγουσιν ἔλθοῦσαν ἐκ Δήλου καὶ τὸ ἀγαλμα διὰ τοῦτο ἔχει τόξον. Τὸ δὲ ἀκούσασαι μὲν οὐχ ὁμοίως ἐπαγωγὸν, θαῦμα δ' ἰδοῦσαι, στάδιον ἐστὶ λευκοῦ λίθου· ἀνωθεν ὄρος ὑπὲρ τὸν Εἰλισσὸν ἀρχόμενον ἐκ μνηοειδοῦς καθήκει τοῦ ποταμοῦ πρὸς τὴν ὄχθην εὐθύ τε καὶ διπλοῦν. Τοῦτο ἀνὴρ Ἀθηναῖος ἐκοδόμησε καὶ οἱ τὸ πολὺ τῆς λιθοτομίας τῆς Πεντελῆσιν εἰς τὴν οἰκοδομὴν ἀνηλώθη».

Τὸ μεγαλύτερον ὄλων τῶν σταδίων εἶνε τὸ ἐν Λαοδικείᾳ τὸ ὅποιον ἔχει μῆκος 1000 ποδῶν. Ὁ Ἀθηναῖος Ἡρώδης περὶ οὗ εὐφημον μναίαν ποιεῖται ὁ Pausanias ἐστέφη ἐν ταῖς ἀγῶσι τοῦ Σταδίου 500 ἔτη μετὰ τὸ πέρας αὐτοῦ.

Ἐν τῷ σταδίῳ ὑπῆρχε ὑπεράνω τοῦ Ἴλισσοῦ γέφυρα ἐκ τριῶν τόξων ἧτις μέχρι τοῦ 1774 ἐσφύζετο, ἀλλ' εἶτα κατεστράφη ὑπὸ τῶν Τούρκων. Νῦν μικρά τινα ἑρείπια τῆς γεφύρας ταύτης σώζονται κατὰ χώραν δίκην ἀψευδῶν μαρτύρων τῆς ἀρχαίας εὐκλείας.

Ὁ ἀναχωρῶν ἐκ τῆς κάτω ἄκρας ὁ διατρέχων στάδιον εἰς εὐθὺν δρόμον, ὁ καὶ σταδιοδρόμος καλούμενος ἔστρεφε κύκλῳ τοῦ τέρματος τῆς στήλης καὶ κατερχόμενος ἐφθανε εἰς τὴν βαλβίδα. Καὶ ἐπὶ μὲν τῆς πρώτης στήλης ὑπῆρχεν ἡ λέξις «ἀρίστευε» ἐπὶ τῆς δευτέρας «σπεῦδε» καὶ ἐπὶ τρίτης «κάμψον».

Ἀρχιτεκτονικῶς ἐξεργάζετο τὸ κατὰ τὸ τέρμα τοῦ σταδίου μέρος δηλ. τὸ ἀπέναντι τῆς ἀφάσεως, ἐνθα ἐπιτίθεντο ἡμικυκλικῶς ἐδῶλια καὶ ἐσχηματίζετο κοῖλον θεάτρον. Κατὰ τὸν **Leak** τὰ ἐδῶλια ἐχώρου 50,000 ἀνθρώπων, ἐν ὧρα ὁμως ἀνάγκης ἠδύνατο νὰ κἀθῆνται ἐπὶ τῶν ὑπεράνω κλιτύων. Κἀλλιστον παράδειγμα τῶν ἡμικυκλικῶν ἐδωλίων παρέχει ἡμῖν τὸ ἐν Μεσσήνῃ στάδιον, ὡς καὶ τὸ ἄρτι ἀνακαλυφθὲν ἐν Ἐπιδαύρῳ ὅπερ πρὸ δύο μόλις μηνῶν ἐπισκέφθημεν, ἀλλὰ τοῦτο χρήζει ἐπιδιορθώσεως καὶ ἐξαγωγῆς τῶν ἐπ' αὐτοῦ εὐρισκόμενων χωμάτων. Ἔστιν ὅτε ὁμως κατὰ τὸν κ. Καββαδῖαν προσετίθεντο τοιαῦτα ἐδῶλια εἰς τὸ ἔναντι

μέρος, ὡς φέρ' εἶπεν, ἐν Ἀφροδισιάδι τῆς Μικρᾶς Ἀσίας, καὶ τοιουτοτρόπως τὸ στάδιον μετεσχηματίζετο εἰς χῶρον πανταχόθεν περικεκλεισμένον καὶ ὑπὸ ἐδωλίων περιβαλλόμενον.

Πρὸς Α. καὶ εἰς τὴν ἄκραν τῆς ἡμικυκλειδοῦς ἄκρας ἠτικεκαλεῖτο σφενδόνη ὑπάρχει διόδος ὑπογείου τεχνητῆ καὶ οὐχὶ φυσικῆ, ὡς τινες ἀτόπως ὑπολαμβάνουσιν κατὰ τινὰς τῶν ἀρχαιολόγων αὕτη ἐχρησίμευεν ὡς εἴσοδος τῶν ἵππων καὶ τῶν ἀρμάτων τῆς Παναθηναϊκῆς πομπῆς ἐν τῷ σταδίῳ, κατ' ἄλλους δὲ οἷς καὶ ἡμεῖς συντασσόμεθα ἐχρησίμευεν ὅπως ἀποσυρθῶσιν οἱ ἐν τῷ σταδίῳ νενικημένοι.

Κατὰ τὰς παραδόσεις τὸ Παναθηναϊκὸν στάδιον ἦτο τοσοῦτον μέγα, ὥστε ὁ Ἀδριανὸς ἐθήρευσεν ἐν αὐτῷ 1000 ἄγρια ζῶα.

Εἰς τὴν Δ. πλευρὰν τοῦ λόφου τοῦ Σταδίου ὑπέκεινται ἔχνη τοῦ ναοῦ τῆς Ἀγαθῆς Τύχης· ἀπέναντι δὲ τοῦ Μ. Α. πλευρᾶς ἔκειτο τὸ μνημεῖον Ἡρώδου τοῦ Ἀττικοῦ μὲ τὸδε τὸ ἐπίγραμμα.

Ἀττικοῦ Ἡρώδης Μαραθῶνιος, οὗ τάδε πάντα κεῖται τῷδε τάφῳ, πάντοθεν εὐδόκιμος.

Εὐτυχῶς οἱ νεώτεροι κατιδόντες τὴν χρησιμότητα τοῦ Σταδίου, ὑπὸ ἐποψίν ἠθικὴν καὶ σωματικὴν ἀπηλλοτριώσαν ἐσχάτως τὸν χῶρον ἐν ᾧ κεῖται, καὶ τῇ εὐγενεῖ καὶ γενναίᾳ συνδρομῇ τοῦ μεγατίμου ἀνδρός κ. Ἀθέρωφ πληθὺς ἐργατῶν καθ' ἐκάστην πυρετωδῶς ἐργάζεται πρὸς ἀνακαινίσιν καὶ ἀποπεράτωσιν τοῦ ἀρχαίου Σταδίου.

Εὐελπιστοῦμεν δ' ὅτι χάρις τῇ ἀδόλῳ καὶ ἀγαθῇ ἐπιτηρήσει τῷ ἐπὶ τούτῳ διορισθέντων θα φανῶμεν εὐπρόσωποι εἰς τοὺς ξένους κατὰ τοὺς Ὀλυμπιακοὺς ἀγῶνας τοὺς τελεσθησομένους κατὰ τὸν προσεχῆ Μάιον.

ΑΘΗΝΑΙΟΣ

ΓΚΥ ΔΕ ΜΩΠΑΣΣΑΝ

ΤΟΜΒΟΥΚΤΟΥ

Τὸ βουλευθάρτον, ὁ χεῖμαρος αὐτὸς τῆς ζωῆς, ἀνεκινεῖτο ἐντὸς τῆς χρυσοκόνεως τοῦ δύνοντος ἡλίου.

Ὁ οὐρανὸς ὅλος ἦτο θαμβευτικῶς ἐρυθροῦς καὶ ὀπισθεν τῆς Ἀγίας Μαγδαλινῆς νεφέλη φλογερὰ ἔρριπτε καθ' ὅλον τὸ μῆκος τῆς λεωφόρου πλαγίως φωτοκύματα ἀναπαλλόμενα ὡς ὁ καπνὸς πυρᾶς.

Τὸ πλῆθος φαιδρῶν, εὐχάρι, ὑπὸ τὴν φλεγόμενην αὐτὴν ὀμίχλην βαῖνον, ἐφαίνετο ὡς ἐν ἀποθεώσει, μὲ τὰς χρυσιζόμενας ὄψεις, μὲ τὰς πορφυρᾶς ἀντανακλάσεις τῶν μελανῶν πύλων καὶ τῶν ἐνδυμάτων, καὶ μὲ τὰς λάμπεις τὰς ὁποίας ἀντενάκλα ἐπὶ τοῦ ἀσφάλτου τῶν λιθοστρώτων ἢ στυλπνότης τῶν ὑποδημάτων.

Πρὸ τῶν καφενείων, ὁμίλος ἀνδρῶν ἐρρόφα ποτὰ διαφόρων χρωμάτων εἰς τὰ ὅποια αἱ ἀναλαμπαὶ τῆς δύσεως ἐδίδον ὄψιν πολυτίμων λίθων ἀναλελυμένων ἐντὸς τοῦ κρυστάλλου τῶν ποτηρίων.

Εἰς τὸ μέσον τοῦ ὀμίλου αὐτοῦ, δύο ἀξιωματικοὶ ἐν μεγάλῃ στολῇ ἕκαμον ὄλων τὰ βλέμματα νὰ ταπεινῶνται διὰ τῆς θαμβούσης λάμπειως τῶν χρωμάτων των.

Συνδιελέγοντο, φαιδροί, ἀμέριμοι, ὑπὸ γλυκεῖν ἀκτινοβολίαν τῆς ἐσπέρας, ἐνῶ ταῦτοχρόνως ἔρριπτον βλέμματα ἐδῶ καὶ ἐκεῖ, ἐντὸς τοῦ πλῆθους, ἐπὶ τῶν βραδείως χωρῶντων ἀνδρῶν, ἢ ἐπὶ τῶν γυναικῶν αἱ ὁποῖαι ἔβαινον μὲ ἐσπευσμένα βήματα ἀφήνουσαι ὀπισθεν κατὰ τὴν διαβάσιν των ἄρωμα γλυκὺ καὶ μεθύον.

Αἶφνης πελώριος νέγρος, μελανὴν περιβεβλημένος ἐνδυμασίαν, προγᾶστωρ, μὲ τὸ ἐκ καναβάτσας γιλέκον του καταφορτον ἀπὸ ἀλυσίδας ὠρολογίου καὶ κροτάλια, τὸ πρόσωπον λάμπον ὡς τὸ πτέρωμα τοῦ κόρακος, διήλθε πρὸ αὐτῶν θριαμβευτικῶς.

Ὁ νέγρος αὐτὸς ἐγέλα μὲ τοὺς διαβάτας, μὲ τοὺς πωλητὰς ἐφημερίδων, μὲ τὸν περιφλεκτον οὐρανὸν, μὲ τὸ Παρίσι ὀλόκληρον.

Ἦτο ὑψηλὸς ὑπὲρ τὰς κεφαλὰς ὄλων καὶ ὁ κόσμος ἐνῶ διήρχετο ἴστατο νὰ τὸν ἰδῆ ἐκ τῶν ὀπισθεν.

Ὁ νέγρος μόλις εἶδε τοὺς ἀξιωματικοὺς παρεμέρισε τὸ πλῆθος καὶ ἐσπευσε πρὸς αὐτούς.

Φθάσας πρὸ τῆς τραπέζης των, προσήλωσεν ἐπάνω τοὺς λάμποντας καὶ πλήρεις χαρᾶς ὀφθαλμούς του, ἐνῶ τὰ χεῖλη του διεστάλησαν μέχρι τῶν ὠτων του ἀποκαλύψαντα λευκὴν σειρὰν ὀδόντων λάμπουσαν ὡς ἡμισέληνος ἐπὶ σκοτεινοῦ οὐρανοῦ.

Οἱ δύο ἀξιωματικοί, ἐκπληκτοὶ, παρετήρουν τὸν ὡς ἐξ ἐβέννου αὐτὸν γίγαντα, μὴ δυνάμενοι νὰ ἐξηγήσουν τὴν χαρὰν ἧτις ἐζωγραφίζετο ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

— Καλημέρα ὑπολοχαγέ μου, εἶπεν ὁ νέγρος μὲ φωνὴν ἧτις ἕκαμε ὄλους τοὺς παρακαθημένους νὰ ἐκκραγῶσιν εἰς γέλωτας.

Ὁ εἰς τῶν ἀξιωματικῶν ἔφερε βαθμὸν ταγματάρχου καὶ ὁ ἕτερος συνταγματάρχου.

— Δὲν σᾶς γνωρίζω, κύριε, εἶπεν ὁ πρῶτος, καὶ ἐπομένως ἀδυνατῶ νὰ ἐννοήσω τί θέλετε ἀπὸ ἐμέ.

— Ἐγὼ ἀγαποῦσα πολὺ, ἐσὲ ὑπολοχαγέ Βεδιέ, προσέθεσεν ὁ μαῦρος εἰς παρεφθαρμένην καὶ ἀκατανόητον διάλεκτον, στὴν πολιορκίαν τοῦ Βεζί, πολλὰ σταφύλια . . . γιὰ θυμῆσου.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐκστατικὸς γενόμενος παρετήρει ἀσκαρδαμυκτὴ τὸν ξένον προσπαθῶν νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν φυσιογνωμίαν του εἰς τὸ βάθος τῶν ἀναμνήσεων του.

Αἶφνης ἀνέκραξεν ἀποτόμως :

— Ὁ Τομβουκτοῦ ;
Ὁ μαῦρος ἀκτινοβολῶν ἀπὸ χαρὰν, ἐκτύπησε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν μηρῶν του καὶ ἐξεράγη εἰς παταγῶδεις γέλωτας πολὺ ὁμοιάζοντας πρὸς μυκηθμούς :

— Ναί, γιὰ, ὑπολοχαγέ μου, τὸν γνώρισες τὸν Τομβουκτοῦ, γιὰ, καλημέρα.

Ὁ ταγματάρχης γελῶν καὶ αὐτὸς μὲ ὄλην τὴν καρδίᾳ του τοῦ ἔτεινε τὴν χεῖρα.

Ὁ Τομβουκτοῦ κατέστη σοβαρὸς.

Ἐλαθε τὴν προτεινομένην χεῖρα τοῦ ἀξιωματικοῦ καὶ προτοῦ ἐκείνος προφθάσῃ νὰ τὴν ἀποτύρῃ τὴν ἔφερον εἰς τὰ χεῖλη του κατὰ τὴν συνήθειαν τῶν νέγρων καὶ τῶν ἀράβων.

— Ἐλα, Τομβουκτοῦ, εἶπεν ὁ ταγματάρχης μὲ σοβαρὸν τόνον φωνῆς ἐντραπείας διὰ τὸ κίνημα αὐτὸ τοῦ μαύρου, σκέψου ὅτι δὲν εὐρισκόμεθα εἰς τὴν Ἀφρικὴν. Κάθησε ἐκεῖ καὶ πῆς μου πῶς συμβαίνει νὰ εὐρίσκησαι εἰς τὸ Παρίσι :

Ὁ Τομβουκτοῦ, ἐκάθησε προτεινῶν τὴν γαστέρα του καὶ εἶπε τραυλιζῶν :

— Κέρδιτες πολλὰ χρήματα . . . μεγάλο ξενοδοχεῖο . . . καλὸ φαί . . . ἐγὼ κλέψεις πολλά, πολλά . . . φαγητὰ γαλλικὰ . . . Τομπουκτοῦ μάγειρας τοῦ Αὐτοκράτορα, δύο χιλιάδες τὸ μῆνα ἐγὼ . . . χὰ ! χὰ ! χὰ !

Καὶ ἐνῶ ὠμίλει ἐγέλα, ἐγέλα μανιωδῶς ἐνῶ οἱ ὀφθαλμοὶ του ἤστραπτον ἐκχαράς.

Ὁ Ταγματάρχης, ὅστις ἠνόει τὴν παράδοξον διάλεκτον του, τοῦ ἀπέτεινεν ἐρωτήσεις τινὰς τοῦ εἶπε τέλος :

— Ἐ λοιπόν, χαιρε Τομβουκτοῦ καὶ θὰ σὲ ξαναἰδῶ.

Ὁ νέγρος ἠγέρθη ἀμείως, ἐπιξέει, τὴν φορὰν αὐτὴν, τὴν χεῖρα τοῦ ἀξιωματικοῦ, καὶ πάντοτε γελῶν ἀνέκραξε :

— Καλὴ μέρα, ὑπολοχαγέ μου !

Καὶ ἀπῆλθε τόσον εὐχαριστημένος καὶ χειρονομῶν ὥστε ἠδύνατο νὰ τὸν ἐκλάβωσιν ὡς τρελλόν.

Ὁ Συνταγματάρχης ἠρώτησε τότε :

— Δὲ μου λές, ποῖο εἶνε αὐτὸ τὸ κτήνος ;

— Καλὸ παιδί καὶ καλὸς στρατιώτης, ἀπεκρίθη ὁ Βεδιέ. Ἐνν θέλεις, θά σου διηγηθῶ ὅτι γνωρίζω περὶ αὐτοῦ. Εἶνε ἀρκετὰ νόστιμη ἱστορία.

— Εἰξεύρεις ὅτι εἰς τὴν ἀρχὴν τοῦ πολέμου τοῦ 1870 ἐκλείσθη εἰς τὴν Μπεζιέρ τὴν ὁποίαν ὁ νέγρος αὐτὸς ὀνομάζει Μπεζί. Ἡ πολιορκία μας συνίστατο εἰς τὸν ἀποκλεισμὸν πάσης ἐξόδου. Αἱ πρωσικαὶ γραμμαὶ μᾶς εἶχον περικυκλώσει πανταχόθεν, εἰς ἀπόστασιν μεγαλειτέραν βολῆς τηλεβόλου, μὴ ἐπιτιθέμεναι καθ' ἡμῶν ἀλλ' ἐξυπλοῦσαι ἡμᾶς ὀλίγον κατ' ὀλίγον.

Ἦμην τότε ὑπολοχαγός.

Ἡ φρουρά μας συνέκειτο ἀπὸ στίφη πάσης φύσεως, συντρίμματα συνταγμάτων διασπαθισθέντων, λειποτάκτας, στρατιώτας ἀποσπασθέντας ἀπὸ στρατιωτικὰ σώματα καὶ περιφερομένους ἰδῶ καὶ ἐκεῖ πρὸς κλοπὴν καὶ λεηλασίαν. Εἶχομεν ἀπ' ὅλα τέλοσ, ἀκόμη καὶ ἑνδεκα Τυρκὸ 1) οἱ ὅποιοι μᾶς ἤλθον μίαν ἐσπέραν ἄγνωστον πῶς καὶ ἀπὸ ποῦ. Παρουσιάσθησαν εἰς τὰς πύλας τῆς πόλεως κατάσκοποι, βρακενδύται, πειναλέοι καὶ ταυτοχρόνως μεθυσμένοι.

Μοὶ τοὺς ἔδωσαν.

Μὲ τὸ πρῶτον βλέμμα ἠνόησα τὸ ποιόν των.

Ἦσαν ἀνεπίδεκτοι πάσης πειθαρχίας καὶ μέθυσοι.

Ἐζήτησα νὰ τοὺς διορθώσω διὰ τῆς κρατήσεως, διὰ τοῦ περιορισμοῦ, ἀκόμη διὰ τῆς φυλακῆς. Τίποτε δὲν ἐπέτυχα.

Οἱ ἄνδρες μου αὐτοὶ ἐχάνοντο ἐπὶ ὀλοκλήρους ἡμέρας, ὡς νὰ ἐθάπτοντο ὑπὸ τὴν γῆν, καὶ ἔπειτα μοῦ ἐπανήρχοντο μεθυσμένοι μὴ δυνάμενοι νὰ σταθῶσιν στὰ πόδια τους.

Χρήματα δὲν εἶχον. Ποῦ ἔπινον ; Καὶ πῶς, καὶ μὲ τίνας ;

Ἡ ὑπόθεσις ἤρχισε νὰ μὲ ταρασῆ ζωηρῶς τόσον μᾶλλον καθ' ὅσον οἱ μισαῖγριοι αὐτοὶ μοῦ ἔκαμαν γοῦστο μὲ τὸ αἰώνιον γελιοτούς καὶ μὲ τὸν παιδικὸν καὶ κουτοπόνηρον χαρακτῆρά τους.

Μεταξὺ ἄλλων παρετήρησα τότε ὅτι ὑπήκουον τυφλῶς εἰς τὸν μεγαλιτέρον ἐξ αὐτῶν, τὸν γίγαντα τὸν ὅποιον πρὸ ὀλίγου εἶδατε, ὅστις τοῦ ἐκυβέρνηα οὕτως εἶπεῖν κατὰ τὸ γοῦστόν του, προπαρεσκεύαζε τὰς μυστηριώδεις ἀποχωρήσεις των, ἀρχηγὸς πανίσχυρος ἀποδεικνυόμενος.

1) Τυρκὸ ἀκροβολιστῆς ἀλγερινὸς προσκεκολλημένος εἰς τὴν Γαλλικὴν ὑπηρεσίαν.

Ἐσκέφθη νὰ τὸν καλίσω παρ' ἐμοὶ καὶ νὰ ζητήσω πληροφορίας.

Ἡ συνδιάλεξις μας διήρκεσε πλεόν τῶν τριῶν ὥρων ὡς ἐκ τῆς δυσκολίας ἦν εὕρισκον ἐγὼ εἰς τὸ νὰ ἐννοήσω τὴν παράδοξον γλώσσάν του.

Ὅσον ἀφορᾷ ἐκεῖνον, ὁ διαβολάκος, κατέβαλε χιλίας δύο προσπαθείας διὰ νὰ μοῦ δώσῃ νὰ καταλάβω, ἐπενόει λέξεις, ἔχειρονόμει, ἰδρωνε, ἐσκούπιζε τὸ μέτωπον, ἐφύσα μετὰ δυνάμεως, ἐβημάτιζε καὶ ἴστατο ἀποτόμως μόλις ἐνόμιζε ὅτι ἀνεῦρε ἕν νέον μέσον συνεννησεως.

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς συνομιλίας μας ὑπῆρξε τέλος νὰ μαντεύσω ὅτι ἦτο υἱὸς μεγάλου ἀρχηγοῦ, εἶδος νέγρου βασιλείως εἰς τὰ πέριξ τοῦ Τομβουκτοῦ.

Τοῦ ἐζήτησα τὸ ὄνομά του.

Μοῦ ἀπήντησε ὅτι ἐκαλεῖτο Σαβαχαριμπουχαλιραναφοταπολάρα, αὐτὸ ἐπάνω κάτω.

Μοῦ ἐφάνη ἀπλούτερον νὰ τοῦ δώσω τὸ ὄνομα τοῦ τόπου του «Τομβουκτοῦ» καὶ μετὰ ὀκτῶ ἡμέρας ὀλόκληρος ἡ φρουρά δὲν τὸν ἐγνωρίζεν ἄλλως.

Ἐν τούτοις μία τρελλὴ ἐπιθυμία μὲ κατεῖχε νὰ μάθω ποῦ εὕρισκε καὶ ἔπινε ὁ ἐκπτωτος αὐτὸς ἀφρικανὸς πρίγκηψ.

Τὸ ἀνεκάλυψα μὲ ἕνα πολὺ παράδοξον τρόπον.

Εὕρισκόμεν μίαν πρῶταν ἐπὶ τῶν ὄχρωμάτων ἐξετάζων τὸν ὀρίζοντα, ὅτε παρατηρῶ ἐντὸς μιᾶς ἀμπέλου κάτι τὸ ὅποιον ἐκινεῖτο.

Ἦτο ἐποχὴ τοῦ τρύγου. Τὰ σταφύλια ἦσαν ὄριμα.

Ἄλλ' ἐγὼ δὲν ἔδωκα καμμίαν προσοχὴν εἰς αὐτά.

Ἄλλαι ὑπόνοιαι μοῦ ἐγεννήθησαν, ὑπόνοιαι περὶ κατασκοπείας ἣτις εἶχε πλησιάσει εἰς τὴν πόλιν καὶ τῆς ὁποίας ἡ πρωτοπορεία οὕτως εἶπεῖν εὕρισκετο ἐντὸς τῶν πυκνῶν φυλλωμάτων τῆς ἀμπέλου.

Ἀμέσως ἐζήτησα τὴν γνώμην τοῦ στρατηγοῦ, ἀνέλαβον τὴν ἀρχηγίαν καὶ διωργάνωσα τὸ σχέδιον τῆς προσβολῆς καὶ τῆς συλλήψεως τῶν κατασκόπων. Διέταξα νὰ ἐξέλθουν ἀπὸ τρεῖς διαφόρους πόλεις, τρία μικρὰ ἀποσπάσματα τὰ ὅποια ὄφειλον νὰ ἐγκαθιδρυθῶσιν πλησίον τῆς ὑπόπτου ἀμπέλου καὶ νὰ τὴν ἐπιβλέπουν. Διὰ νὰ ἐμποδίσω τὴν ὑποχώρησιν ἔδωκα διαταγὴν τὸ ἕν ἐκ τῶν ἀποσπασμάτων αὐτῶν νὰ βαδίσῃ μίαν τοῦλάχιστον ὥραν ὀπισθεν τοῦ πεδίου τῆς προσβολῆς.

Εἰς στρατιώτης τοποθετημένος ἐπὶ τοῦ τοίχου ὡς σκοπὸς εἰδοποίησε διὰ σημείου ὅτι ὁ πα-

ρατηρηθεὶς κατάσκοπος δὲν εἶχε ἐγκαταλείψει τὴν πεδιάδα.

Ἐβαδίσαμεν ἐν μεγάλῃ σιγῇ, ἔρποντες σχεδόν.

Ἐφθάσαμεν τέλος εἰς τὸ ὑποδεδειγμένον μέρος.

Οἱ στρατιῶται μου ὤρμησαν ἀποτόμως ἐντὸς τῆς ἀμπέλου καὶ εὔρον. . . τὸν Τομβουκτοῦ, περιφερόμενον μὲ τὰ τέσσαρα μέσφ τῶν κλημάτων καὶ τρώγοντα ἢ μᾶλλον χάφτοντα, καθὼς ὁ σκύλος τὴν σοῦπαν του, σταφύλια μὲ ὄλα τὰ τσάμπουρα καθὼς τὰ ἤραζε καὶ τὰ ἔκοπτε μὲ τὰ δόντια του.

(Ἐπεται τὸ τέλος.)

ΜΑΡΩ ΚΑΙ ΓΙΩΡΓΟΣ

[ἡ κατὰρα τοῦ γονιοῦ]

ΕΙΔΥΔΛΙΟΝ

[Ἴδε προηγούμενον φύλλον]

Ἡ Μάρω κύτταξε τὸ Γεῶργο στὰ μάτια—κι' ἔφυγε τρέχοντας κρατῶντας τ' ἀρνί—τὴν ἀκολούθησε μὲ τὸ μάτι ὡς ποῦ χάθηκε πίσω ἀπ' τὴ ράχη.

Νύχτωσε. . . .

Ξημέρωσ' ὁ Θεὸς τὴ μέρα κι' ὁ Γεῶργος καθὼς πάντα ἦρθε καὶ κάθισε στὸν ἴοκιο τοῦ πλατανιοῦ, φαινότανε χαρὰ χυμμένη στὰ μάτια του.

Νά κι' ἡ Μάρω πρόβαλ' ἀπὸ μακρυὰ δηγῶντας τὰ λίγα τῆς πρόβατα; οἴμωνε ὀλοένα στὸ πλατάνι' μὰ στάθηκε καὶ δὲν προχώραε—μονάχα τὴ φλογέρα τὴ μαγεμένη τοῦ βοσκοῦ ἄκουε.

— Μάρω οἴμωσε φέρ' τὰ ἀρνιά σου ἐδῶ νὰ φᾶνε στὸ λειβάδι πούνε παχὺ καὶ δροσάτο χορτάρι νὰ πρῶνε κρουσταλένιο νερό. Κεῖνη προχώρησε καὶ σπρώχνοντας τὰ πετράδια μὲ τὸ πόδι τῆς κάθισε χάμου κοντὰ στὸ Γεῶργο, εἶχε τὰ μάτια τῆς χαμηλὰ γυρμένα—ὁ Γεῶργος τὴν κύτταζε χωρὶς μιλλιά, κάποτε σήκωνε τὰ μάτια τῆς ἀπάνω του κι' ἔπειτα τὰ χαμηλῶνε παίζοντας μὲ τ' ἀφρόπλαστα χέρια τῆς μὲ τὰ πετράδια, μικρὸς ἀνασασμὸς φαινότανε νάβγαινε ἀπὸ πονεμένα στήθια κάτι μεγάλη στενοχώρια εἶχε ἡ Μάρω μέσα τῆς, καὶ δυὸ λόγια ξεφεύγανε ἀπὸ τ' ἀχείλι — ἄχ πατέρα μου.»

Σὰν πέθαν' ὁ πατέρας τῆς τὴν ἄφησε δώ-

δεκα χρονῶ κοράσιο ἦτανε τὸ ὀστερνὸ του παιδί κι' εἶχε γιοῦτὸ ἀμετρὴ ἀγάπη, κι' ἀλάλητο πόνο πρὶν πεθάνῃ, τὴν εἶχ' ἀρραβωνιάσει μὲ τοῦ Μάστρο—Μίχου τοῦ μυλωνᾶ τὸ γιοῦ ποῦ βοήθαε τὸν πατέρα του, καὶ τῆς ἄφησε βαργιά κατὰρα νὰ μὴ παρ' ἄλλοτε ἀπ' τὸ Νάσο—Μὰ ἡ Μάρω δὲν ἀγάπησε ποτέ τῆς τὸ Νάσο.

Δυὸ στοιχεῖα παλαίβανε αὐτὴ τὴ στιγμή μέσα στὴν καρδιά τῆς Μάρως, ἡ κατὰρα τοῦ πεθαμένου γονιοῦ, καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ Γεῶργου, καὶ τὰ δυὸ μεγάλα καὶ τρανὰ στοιχεῖα ἄμα ἔγερνε ὁ λογισμὸς τῆς στὴν ἀγάπη τοῦ Γεῶργου κάτι τῆς ἔλεγε δὲν φοβάσαι τὴ κατὰρα τοῦ γονιοῦ, κι' ἄμα τὴν ἀγάπη τοῦ Γεῶργου παράβλεπε σήκωνε τὰ μάτια τῆς καὶ τὸν κύτταε, αὐτὸ φθάνε.

Ἐννοίωσ' ὁ νηὸς τὸ λογισμὸ τῆς κόρης.

Τ' ἀέρι σκορποῦσε τὴ μυρωδιά τοῦ θυμωριοῦ, τὸ πουλί γλυκολαλοῦσε μὲ τὸ ταῖρι του 'πάνω στ' ἀνθισμένο κλαρί, μουρμουρίζε κυλιώντας τὸ ἦσοχο ρυάκι τὸ κρυστάλλο νερό του, τὰ λουλούδια χύνανε χρῶμα, καὶ τ' ἀχείλι τῆς Μάρως καὶ τοῦ Γεῶργου ομίγανε !

Ἡ βαρκοῦλα στ' ἀκρογιάλι μὲ τ' ὀλόλευκο σὸν περιστέρι πανί τῆς καὶ μὲ τὰ γρηγοροφτέρωτα κουπιά τῆς καρτέραιε. Μπῆκ' ἡ Ξανθοῦλα στὴ βάρκα, ὁ Γεῶργος ἀκουμπώντας τὸ κουπί σὲ πρασινομένους βράχους τῆς ἀκρογιαλιᾶς, σπρώχνει κι' ἡ βάρκα κύλισε 'πάνω σ' ἀσημωμένα νερά, φεγγοδόλαι ἀπὸ μέσ' ἀπ' τὰ κλαριά τὸ μεγάλο ἀστέρι τῆς νύχτας, κι' ἡ ἀχτίνες του κολυμπούσανε 'λαφρὰ, 'λαφρὰ στὸ κύμα — τὴ βάρκα πέρνει τὸ κύμ' ἀτάραχο, ποῦ κάποτε ἔστεκε μαγεμένο τ' ἀέρι τῆς νύχτας περίφανο ἔπαιζε μὲ τὰ χρυσὰ μαλλιά τῆς διάβαιναν, διάβαιναν νὰ φτάσουνε πέρα ἐκεῖ ποῦ Νεράιδες ἀπ' τοῦ γιγαλοῦ τὰ ἀμετρα βάθια εἶχανε πλέξει φωληὰ γιὰ νὰ ομίξουνε κι' οἱ δυὸ τ' ἀμέτρητα φιλιὰ τους — προχώρει βαρκοῦλασὲ λίγο φτάνουμε.

Γιὰ μιᾶς ὄλ' ἀλλάξανε.

Τρεμογέρνει ἡ περίφανη βαρκοῦλα π' ἔφερνε τ' ἀτίμητο τοῦ Γεῶργου πλάσμα, τρίζουνε τὰ ξύλα τῆς, μὲ μανητὸ φύσαε ὁ ἀέρας, καὶ τὰ σύννεφα τρέχανε στὰ αἰθέρια μὲ ἀκράτητη δρομῇ, τὰ θεριά φεύγανε στὰ δάσια νὰ κρυφτοῦνε στὴ φωλειά τους ἀπὸ τὸ κακό, τ' ἀστέρια ψηλά οδύνανε καὶ φαινότουσαν σὸν νὰ θέλανε νὰ πέσουνε νὰ χαθοῦνε στὸ

άθωρατο κούφωμα μιά για πάντα, τὸ μαῦρο κῦμα ξερνώντας με λύσσα ἀφρούς συνέπερνε τὴν ἔρημη βάρκα σὰν σκουπίδι, μιά τὴν ἐβλεπες ψηλά στὸν ἀφρό—για μιά στιγμή πάλι τὴν ἔχανες ! καὶ τοῦ νυχτοκόρακα τὸ μονότονο τραγοῦδι τέλειωνε τὴν ἄγρια καὶ θεοκάρτη μουσικὴ ποῦ κἀνανε τὰ στοιχεῖα, σκάζει ἀδύναταις φωναῖς τὸ βουγιτό ποῦ ἔβγαζε.—Ἐάφνου ἀστραποβολητὸ σκόρπιο ὀλόγυρα καὶ διάλυσε τὸ μαῦρο καὶ ἄγριο σκοτάδι ποῦ πλανιέται γύρω—φάνηκε ψηλά περιφανο μ' ἀπλωμένα ὀλόμαυρα φτερά νὰ σχίζη τὰ μαυροσύννεφα, τῆς νύχτας τὸ κοράκι, καὶ κάτου στὸ λυσοάφρισμα τῆς θάλασσας δυὸ κορμιά σφιγκταγκαλιασμένα νὰ πλέουνε ἄγνωρα στὸ μαῦρο τῆς θάλασσας ἀφρό.

— Διάδηκ' ἢ ἀστραπή. Πέταξε ξανὰ στὴ πέτρινη φωλιά του τὸ νυχτοκοράκι, σκόρπισαν τὰ σύννεφα, τ' ἀστέρια ὀλόλαμπρα ὀτόλισαν πάλι τὰ οὐράνια. . . μὰ ὁ Γεώργιος κι' ἡ Μάρω δὲν ματαφάνηκαν στὸ λειβάδι.

—Εἶχε πιάσ' ἢ κατάρρα τοῦ γονιοῦ.

Ἐν Πειραιεῖ. Ἀνάργ. Φαρδούλης

ΗΛΙΑ Ι. ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ

ΑΝΑ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Α'.

Ἀπὸ Σουνίου εἰς Ἀθήνας

Συνέχεια ἴδε προηγούμενον φύλλον

Ἀλλόκοτος εἰκὼν.

Εἶναι ἀδύνατον νὰ φαντασθῇ κανεὶς τί ἐστὶ μεταλλεῖον, ἂν δὲν τύχη νὰ ἐπισκεφθῇ ποτε τοιοῦτον.

Σκότος ψηλαφητὸ πλημυρεῖ τὰς ἀπεράντους κατάκομβας, τὰς ὁποίας ὑποστηρίζουν ἀνώμαλοι κίονες ὀλόμητοι ἐκ σιδηρολιθοῦχου μάζης, ἀφινόμενοι ἐπίτηδες τῆδε κάκεισε. Ἀλλά, στρέφων τις γύρω τὸ βλέμμα, παρατηρεῖ ἐπὶ τῶν μαυροχάλκων τοῦ ὑπογείου τοιχωμάτων μακροῦς φανούς, ὡς πηγολαμπίδας ἢ ὡς ὑποχονίους θὰ ἔλεγεσ ἀστέρας, βοηθοῦντας τὸ ὄμμα νὰ παρακολουθήσῃ τὴν μεταλλορυχείαν.

Εἶναι οἱ φανοὶ τῶν μεταλλορυγῶν. Ἐκαστος φέρει ἀπὸ ἓνα.

Τίκ, τάκ, . . . τάκ, τίκ, ἀενάως, ἀνευ τῆς παραμικρᾶς διακοπῆς ἀπ' ἐδῶ, ἀπ' ἐκεῖ, πανταχόθεν, διασπᾶ μοιότόνως, πενθίμως, μυστηριωδῶς τὴν γενικὴν σιγὴν ἣτις ἐπικρατεῖ, πανταχοῦ ὅπου ἡ ἐργασία εἶναι ἐκτάκτως ἐπίμοχος, ὅπου τὸ ψωμί κερδίζεται διὰ θερμοῦ τοῦ προσώπου ἰδρώτος.

Εἶναι οἱ στεναγμοὶ τῶν μεταλλοῦχων γεοστρωμάτων ὑπὸ τὰ ἀδυσώπητα πλήγματα τῆς σφύρας.

Στρέψατε τὸρα τὸ βλέμμα πρὸς τὴν εἴσοδον, πρὸς τὴν κλίμακα δι' ἣς κατήλθατε εἰς τὸν τεχνητὸν αὐτὸν Ἄδην, καὶ συγκρατοῦντες τὴν πνιγμονὴν ἣν αἰσθάνεται τὰ στήθη σας, παρατηρήσατε.

Παχεῖα δέσμη ἀκτίνων ἡλιακοῦ φωτός συγχεομένη καὶ περιδινουμένη ὡς στρόβιλος διαφλόγου κόνεως εἰσορμαῖ ἀκάθεκτος, ἐκ τῆς ὀπῆς ἐκείνης τῆς κολάσεως καὶ τῆς ἡμέρας. Νομίζεις ὅτι βλέπεις χεῖμαρρον πυρίνων κινμάτων, οὐ τὰ βεῖθρα ἰππειλοῦσιν ἀλλὰ δὲν δύνανται νὰ νικήσουν τὴν οἰκοῦσαν τὰς μυστηριώδεις κατακόμβας αἰωνίαν νύκτα.

Καὶ ὅμως ἐκεῖ μέσα διέρχονται τὰ τρία τέταρτα τῆς ζωῆς τῶν ἀνθρώποι πολλοί, ἀποζῶντες ἐκ τῆς πολυκινδύνου τῶν ἐργασίας καὶ παρασκευάζοντες δι' αὐτῆς τὸ μέλλον τῶν τέκνων τῶν, διότι ἄρτον ἡ γῆ δὲν παράγει μόνον ἐπὶ τῆς ἐπιφανείας τῆς. . . Τίκ, τάκ, εἶναι οἱ παλμοὶ τῆς ἀγωνίας τοῦ ὑπὲρ ὑπάρξεως μοχθοῦντος θνητοῦ, ὅστις ἀφ' οὗ ἀπεμύζωσε πᾶν ὅτι τῷ προσέφερεν ἡ μήτηρ γῆ ἐκ τῆς πολυπλοῦτου τῆς ἐπιφανείας, διέσχισε καὶ τὰ σπλάγγνα αὐτῆς ἕνα ἐξαγάγη ἐκεῖθεν νέους θησαυροὺς καὶ νέους πόρους ζωῆς.

Τοιαῦτα ἐν ἀμυδρᾷ σκιαγραφίᾳ τὰ μεταλλεῖα τοῦ Λαυρίου.

Ἡ σιδηρόδρομος ἐντεῦθεν καταφθάνει, παραλλήλως τῆς ἀκτῆς διασχίζων τὴν χώραν, εἰς τὴν Κερατέαν, τὸν ἀρχαῖον Σφηττόν, τὴν

ΜΥΛΟΙ ΠΑΡΑ ΤΗΝ ΚΕΡΑΤΕΑΝ

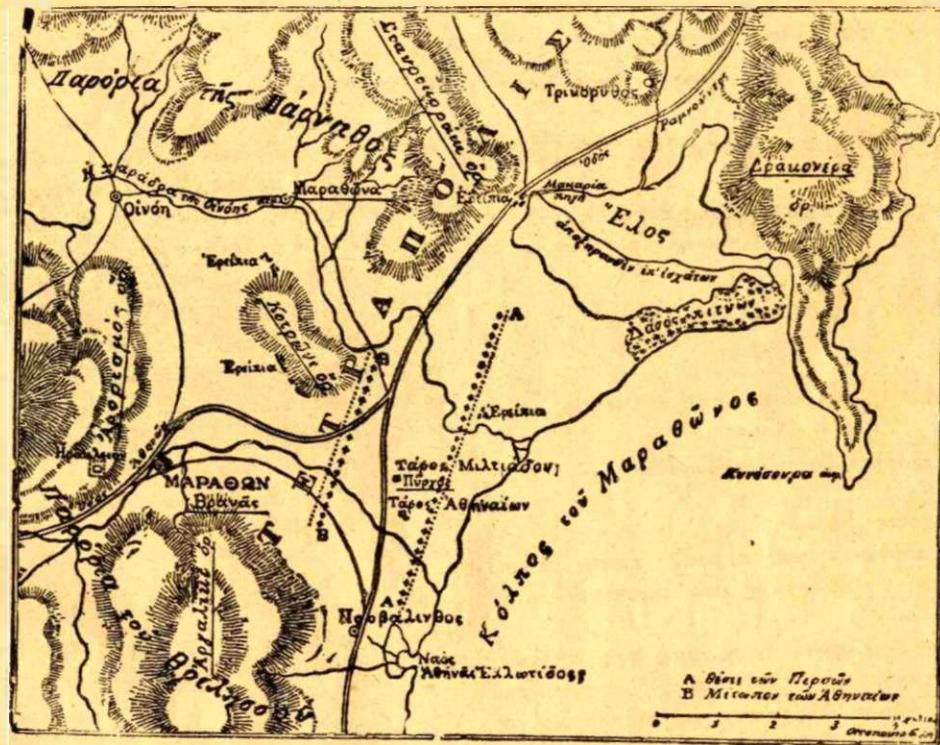
σημερινὴν πρωτεύουσαν τοῦ δήμου Θορικίων, ἐν ᾧ δεξιόθεν, ἐπὶ τῆς παραλίας, διακρίνονται ἔτι καὶ νῦν τὰ ἐσχάτα λείψανα τοῦ παλαιοῦ Θορικού, ἐν οἷς καὶ θέατρον, ἐγγὺς τῷ φερωνύμῳ ὄρμῳ. Εἶτα, διὰ μέσου ὠραίων, καίτοι ξηρῶν τὸ πλεῖστον, τοπεῖαν διατρέχει τις τὸν δῆμον Κρωπίας μέχρι τῆς πρωτεύουσας αὐτοῦ Κωροπὶ ἐντεῦθεν τῆς ὁποίας ὑψοῦνται ἐπὶ γυμνοῦ λόφου γραφικοὶ ἀνεμόμυλοι, ἐν ᾧ ἀρκτικώτερον, μακρὰ πολὺ, ὑπεράνω τοῦ ποταμίου Βαλανᾶ καὶ περὶ τὰς ὑπέρειας τοῦ Μαύρου Βουνοῦ, εὐρηται τὸ χωριδίον Πικέρμι, περὶ τὸν ἀρχαῖον τῆς Ἀραφήνας δῆμον, οὗ σήμερον ἐλάχιστα σώζονται λείψανα.

Τὸ χωριὸν τοῦτο κατέστη διάσημον λόγῳ τῆς περὶ αὐτὸ σπουδαιοτάτων παλαιοντολογικῶν εὐρημάτων, πρὸς μελέτην τὴν ὁποῖαν σημαντικωτάτας ἐποίησαντο ἀνασκαφὰς οἱ κ. κ.

Gaudry καὶ Μητσόπουλος. Ἐγγὺς αὐτοῦ δὲ καὶ πρὸς τὰς ἐσχάτας παρωρείας τοῦ μαρμαροφόρου Πεντελικοῦ, ἐκτείνεται σύσκιον ὁμώνυμον δάσος, ἀποτελοῦν τὸν κυριώτερον φυτικὸν σύνδεσμον μεταξὺ τῆς ξηρᾶς σιδηρολιθοῦχου γῆς τοῦ Λαυρίου καὶ τῶν καταφύτων ἐκτάσεων τοῦ Μαραθῶνος.

ΤΑ ΠΑΛ ΙΟΝΤΟΛΟΓΙΚΑ ΣΤΡΩΜΑΤΑ ΠΙΚΕΡΜΙΟΥ

ΧΑΡΤΗΣ ΤΗΣ ΕΝ ΜΑΡΑΘΩΝΙ ΜΑΧΗΣ

Ἦδη, μικρὸν ὑπερβαίνοντες τὰς μεταξὺ Πεντελικοῦ καὶ Μαύρου βουνοῦ κρημνωρείας, εἰσερχόμεθα εἰς τὸν δῆμον Μαραθῶνος.

Ἐντὸς θαυμασίως καταφύτου πεδίου, μέσῳ ἀλοῶν καὶ κήπων, διαθεόντων τὰς ὄχθας τοῦ ποταμίου τοῦ Μαραθῶνος καὶ ἅμα τῇ καμπῇ

τῆς μεσημβρινῆς ἐσχατιᾶς τοῦ Πεντελικοῦ, τοῦ λευκάζοντος μακρόθεν ἐκ τῶν πολυτίμων λατομείων τῶν μαρμάρων, ὑψοῖ τοὺς λευκοὺς του οἰκίσκους τὸ πλοῦσιον εἰς ὠραίους οἶνους χωριὸν Μαραθῶν.

Ἐκ τῶν τελευταίων παρωρειῶν τῆς Πεντέ-

λης ἡ θεά εἶναι ἐκτάκτως μαγευτική, καὶ μυρίας ἐξυπνᾷ εἰς τὸν νοῦν ἀναμνήσεις. Ἐκεῖ πέραν διακρίνει εἰς τὸ χωρίον Βραυᾶς περὶ τὴν θέσιν τοῦ ἐνδόξου τῆς ἀρχαιότητος Μαραθῶνος καὶ ἐπὶ τῶν ὑπῳρειῶν τοῦ Ἀφορισμοῦ, ἔνθα «ἀνὰ πᾶσαν νύκτα καὶ ἵππων χρομετιζόντων καὶ ἀνδρῶν μαχομένων ἐστὶν αἰσθῆσθαι», ὡς λέγει ὁ Παυσανίας ἐν Α. λβ. 4., ἄριστα εἰκονίζων τὰς παρθόλους ὅσον ποιητικὰς προλήψεις τῶν ἡμετέρων προγόνων.

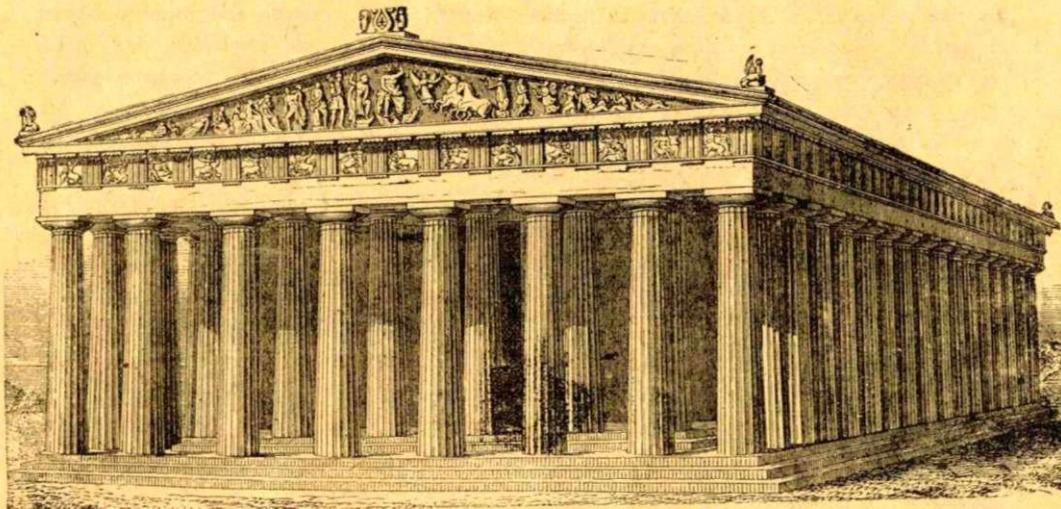
Αἱ τοιαῦται προλήψεις, συμπίπτουσαι πρὸς τὰς καὶ νῦν ἐτι περὶ βρυκολάκων παραδόσεις, τὰς ἀναγερομένας εἰς ἃ μέρη ἐλαβόν ποτε χώραν πολύνεκροι μάχαι, ἐνέπνευσαν τῷ περικλεεῖ Φωσκόλῳ τοὺς ἀγρίους τούτους στίχους :

Il navigante

Che veleggió quel mar sotto l'Eubea
vedea per l'ampia oscurità scintille

balenar d'elmi et di cozzanti brandi,
fumæ le pine igneo vapor. corrusche
d'armi ferree vedea larve guerriere
cescar la pugna; e all orror de'nettorni
silenzi si spandea lungo ne'campi
di palangi un tumulto e un suon di tube
e un incalzar di cavalli accorenti
scalpitanti su gli elmi a'mori bondi,
e pianto, et inni, e delle Parche il cando,
κ.τ.λ., κ.τ.λ.

Ἄνωτέρω, πρὸς ἄρκτον, ἐκτείνεται ἡ ἀρχαία Διακρία, καὶ ἀριστερόθεν ἡμῶν πρὸς τὰ νοτιοδυτικά ἢ ἐπιμήκης καὶ καλλιτεχνική διάτμητος σειρά τοῦ Ὑμηττοῦ, ὅπισθεν τοῦ ὁποῦ, ἀναπτύσσεται ἡ εὐφορος λεκάνη ἐντὸς τῆς ὁποίας εὔρηται τῆς Παλλάδος τὸ ἀθάνατον Ἄστυ, ἐντὸς τοῦ ὁποῦ εὔρηται ὁ ἀθάνατος Παρθενών. (Ἄκολουθεῖ)

ΠΑΡΘΕΝΩΝ

Η ΑΔΕΛΦΗ

(ΠΑΙΔΙΚΗ ΑΝΑΜΝΗΣΙΣ)

Ἦμην παιδίον 12 ἐτῶν.

Ἐνθυμοῦμαι ὅτι μὲ εἶχε ναρκώσει γλυκύτατος μεταμεσημβρινὸς ὕπνος ὑπὸ τὸ ἀπαλὸν ρεῦμα τοῦ ἀέρος τὸ ὁποῖον ἔφερον ἡ ὀλάνοικτος θύρα τοῦ ἐξώστου εἰς τὴν σάλαν, ὅταν εἰς θόρυβος μὲ ἔκαμε νὰ ἐξυπνήσω, φλύαροι φωναὶ γυναικῶν ἀνακατωμένα, τὰς ὁποίας ὅμως διέσχιζεν ὁ ὀξύς κλαυθμηρισμὸς νεογενήτου παιδιοῦ.

Ἀπῆλλαξα τὸ κεφάλι μου ἀπὸ τὴν θερμὴν

πρόσψαυσιν τοῦ προσκεφαλαίου διὰ νὰ ἀποτινάξω τὴν νάρκη, ἔτριψα τοὺς ὀφθαλμούς μου, καὶ αἴσθημα εὐφρόσυνον χαρᾶς εἰσέρρευσε εἰς τὰ παιδικά μου στήθη, αἴσθημα χαρᾶς ἀδελφικῆς.

Ἐγεννήθη λοιπὸν !

Τὸ ἀδελφάκι μου ἢ ἡ ἀδελφοῦλα μου ; Τί νὰ εἶνε ; Τρέχω διὰ νὰ ἱκανοποιήσω τὴν περιέργειάν μου, καὶ συναντῶ εἰς τὴν θύραν τοῦ δωματίου τὴν χονδρὴν σπιτονοικοκυράν μου, μίαν φλύαρον καὶ γελαστὴν γυναῖκα μὲ ἀνασκουμπωμένους τοὺς παχείς βραχιόνάς της.

— Βρὲ ξυπνήσες παιδί μου ;

Ἐρχόμουνα γιὰ νὰ σὲ ξυπνήσω. Νὰ χαρῆς τὴν ἀδελφοῦλά σου, ἔχεις κι' ἄλλη τώρα, νὰ

ΑΠΟΣΠΑΣΜΑ ΕΚ ΤΩΝ ΑΠΟΜΝΗΜΟΝΕΥΜΑΤΩΝ ΕΝΟΣ ΝΑΥΤΟΥ

(Συνέχεια ἴδε προηγ. φύλλον).

Εἰσήλθομεν ἐντὸς ἱκανῶς εὐρείας αἰθούσης, καταλαμβάνουσης ὀλόκληρον σχεδὸν τὴν πύμναν τοῦ σκάφους καὶ ἀπεθέσαμεν τῆς βαλίτσας μας ἐπὶ τινος καναπέ, διαθέοντος ὀλόκληρον τὸ τοίχωμα τῆς αἰθούσης, μετ' ὃ ἐξεληθόντες, ἀνήλθομεν μακρὰν κλίμακα καὶ εὐρέθημεν ἐπὶ ἐξώστου ὑπερκειμένου τῆς ἐξ ἧς ἐξήλθομεν αἰθούσης.

Ἐκαθήσαμεν ἐπὶ τινος ἐδράνου καὶ ἀνήψαμεν ἀμφοτέροι ἐν σιγᾶρον.

Ὁ ἄνεμος κατὰ τὴν στιγμήν ἐκείνην ἐφαίνετο κοπάσας τὸ δὲ ψῦχος ἐμειτριάθη κάπως, ἐνῶ ἀφ' ἐτέρου ὁ οὐρανὸς ἐκαλύφθη ὑπὸ πυκνῶν νεφῶν καὶ ἡ θάλασσα προσεκτῆσατο τὸ βαθὺ ἐκείνο κυανῶν χρωμάτων.

— Θάχουμε θάλασσα ἐξῶ ἔψιθύρισε ὁ Κώστας.

— Τόσῳ τὸ καλλίτερο τοῦ ἀπῆντησα ἐγώ.

— Σ' ἀρίσει λοιπὸν καὶ σ' ἐνα ; μὲ ἠρώτησε.

— ὦ ! πολὺ, τοῦ εἶπα.

Ἠγέρθημεν καὶ ἠρξάμεθα περιπατοῦντες αἴφνης ὀξὺς συριγμὸς τρεῖς διακοπεῖς, μᾶς ἔδωκε νὰ ἐνοήσωμεν ὅτι ἀπήρομεν.

Καὶ ὄντως μετ' οὐ πολὺ, ὑπόκωφος δούπος ἤκούσθη, ῥόχθος συνταρασσομένου ὕδατος, ἀναδοθεὶς ἐκ τῆς ἐπιφανείας τῆς θαλάσσης ἐξίκετο μέχρι τῶν ὠτων μας καὶ ἡ «Αἴγινα» διαγράψασα ἡμιπεριφέρειαν κύκλου, ὅπως στρέφη τὴν πρῶραν τῆς πρὸς τὸ στόμιον τοῦ λιμένος ἤρξατο χωροῦσα βραδέως.

— Ἄπορῶσε ὅμως, ἐψιθύρισε ὁ Κώστας μειδιῶν εἰρωνικῶς νὰ βάλῃ πλῆρη καὶ μὲ τὸ φλόκο.

Ἦδη ἐξηρχόμεθα τοῦ λιμένος παρελαύνοντες πρὸ τῆς πρῶρας ἀναριθμητῶν σκαφῶν προσωρμισμένων δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ τῷ ἐξιόντι. Αἴφνης ὁ δούπος τῆς ἑλικὸς ἐγένετο ἰσχυρότερος καὶ ταχύτερος, καὶ ἡ «Αἴγινα» πετώσα ἐπὶ τῆς ὑγρᾶς ἐπιφανείας, ἀντιπαρήλθε διαδοχικῶς πρὸ τῶν δύο φανῶν τοῦ λιμένος.

Ἡ θάλασσα ἐξετείνεται πρὸ ἡμῶν ἀχνῆς μὲ τὴν ἀφρώδη ἐπιφανείαν της καὶ τὸ κυανοπράσινον χρωμᾶ της. Δεξιᾷ μας ἐφαίνετο ὁ

σοῦ ζήση ! Νὰ τώρα γεννήθηκε. Προφτάσαμε καὶ φέραμε τὴ μαμή, ὄλα, καὶ γέννησε μιὰ χαρὰ ἢ μητεροῦλά σου... Ἄλλὰ παιδί μου, ξέρεις πῶς αὐτὴ εἶν' ἐπάνω σου πιά.... Ἐσοθὰ τὴν παντρέψης !

Καὶ ἐφαίνετο εἰς τὰ πρόσωπα ὄλων μας ἡ ἀνεκλάλητος εὐχαρίστησις, μόνον δὲ εἰς τὴν μορφήν τοῦ πατρὸς δὲν ἐξηφανίσθη ἡ συνήθης ἐκείνη βαρύτης καὶ ἦτο ὁ ἄνθρωπος ὀλίγον κατσορυσμένος διότι ἀντὶ τοῦ νεογενήτου τὸν ὁποῖον ἐπερίμενε, παρουσιάσθη ἡ νεογέννητος, ὡς νὰ μὴ ἦτο ἀρκετὴ ἢ μία κόρη τὴν ὁποῖαν εἶχε.

**

Μετ' ὀλίγας ἡμέρας ὁ πατὴρ ἀνεχώρει δι' ἐπιείγουσαν ἐργασίαν, καὶ ἐμείναμεν ἡμεῖς περιστοιχίζοντες μὲ τὰς θωπιεῖς καὶ τὰ φιλήματα τὸ ἀπαλὸν πλάσμα. Ἐκεῖνο ἐκλαίεν ἀδιακόπως. Συμπτώματα ἀνεξηγήτου ἀσθενείας εἶχον παρατηρηθῆ, τὰ ὁποῖα κατόπιν ἐξεδηλώθησαν, καθαρὰ. Πρὸς μεγάλην μας λύπην ἐφθινεν ἡμέραν παρ' ἡμέραν, οἱ αἰώνιοι κλαυθμηρισμοὶ τοῦ μᾶς ἐρράγιζον, καὶ αἱ μητρικαὶ περιθάλψεις ἦσαν ἀνωφελεῖς. Τὸ μικρὸν μᾶς μόλις 40 ἡμερῶν, μετὰ μιᾶς νυκτὸς τραγικῆν ἀγωνίαν, καθ' ἣν ἐκάρφωνεν ἀπλανῆ τὰ μεγάλα τοῦ μαύρου βλέμματα εἰς τὴν ὀροφὴν, καὶ ἀνέπνευε βιαίως μὲ φουσκωμένον πολὺ τὸ στήθος του, ἐξεψύχησεν.

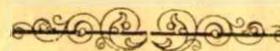
Τὸ ἔβαλαν ἀνθοσκέπαστο εἰς τὸ μικρὸν, μικρὸν φέρετρό του, ἕνας πτωχὸς γείτονας μᾶς τὸ ἐπῆρε εἰς τὰ χέρια του, ἐμπρὸς ὁ παππᾶς, πίσω μερικὲς γειτόνισσες, καὶ ἐκήδεον τὴν μικροῦλα, καὶ τὸ ἀθώοτατον προσωπάκι της ἐκινεῖτο δεξιᾷ καὶ ἀριστερᾷ μέσα εἰς τὸ φέρετρον. Καὶ ὅταν ἐγὼ μὲ τὰ χέρια εἰς τὸ πρόσωπον εἰς μίαν γωνίαν ἐνὸς δωματίου μόνος ἐρράντιζον τὰς σανίδας τοῦ πατώματος μὲ ἄφθονα δάκρυα, ἡ χονδρὴ σπιτονοικοκυρά μὲ πλησιάζει.

— Βρὲ σὺ δὲν ντρέπεσαι ; Σήκω ἀπὸ 'κεῖ τοῦ κλαῖς, κοντζάμ παιδί ! Βρὲ κάνεις ἔτσι γιὰ ἕνα μαρουδάκι σαράντα μερῶν, ἕνα χαμένο πρᾶμμα ;

Ἐκίνησε νὰ φύγῃ, καὶ ἀμέσως πάλιν ἐγύρισε.

— Μὰ κακομοῖρη δὲ συλλογίσαι καὶ τῆς χιλιαδούλες ποῦ γλύτωσε, ἀπ' τὴν προικὰ της ;

ΖΑΧΑΡΙΑΣ ΠΑΠΑΝΤΩΝΙΟΥ

Κάνθαρος, ἀριστερὰ τὸ κτῆμα τοῦ Βασιλέως, καὶ ἐναντι ἡ Ψυττάλεια μὲ τὸν λευκὸν τῆς φάρων, ἀπώτερον δ' ἔτι πρὸς τὰ δεξιὰ ὁ ὄρμος τοῦ Ναυσταθμοῦ. Ἐκεῖ μακρὰν πρὸς τὸ νοτιοδυτικὸν μέρος τοῦ ὄριζοντος, ἐφαίνετο σειρὰ τεφροχρῶν ὑψηλῶν λόφων.

— Βλέπεις τὴν Αἴγινα καὶ ἀπὸ 'πίσω τὸν Πόρο; μὲ ἠρώτησεν ὁ Κώστας, νομίζων ὅτι ἠγνούουν ποῦ κείνται αἱ δύο αὗται νῆσοι.

— Σὲ εὐχαριστῶ τοῦ εἶπα μειδιῶν· σοῦ ἐπέρασε ἡ ἰδέα ὅτι δὲν τὰ ἤξευρα, ἢ μήπως ἀπέχουν πὸ ρ ρ ω τῶν Ἀθηνῶν.

— Φεῦγα, φεῦγα μοῦ εἶπεν ξεκαρτισμένος στα γέλοια προσεβλήθη καὶ σὺ ἀπὸ τὴν καλαμπουριτίδα.

— Φεῦ . . . γα . . . λλικὸν νόσημα, καὶ συνεπῶς μεταδοτικὸν τοῦ ἀπήνητα.

— Αἶ! μὰ διάολε, δὲν ὑποφέρεται πλέον· μοῦ εἶπε γελῶν καὶ ἐκινήθη ὅπως ἀπέληθη.

— Ἐ, καλὰ τοῦ εἶπα σοῦ ὑπόσχομαι· νὰ παύσω.

Καὶ ἔκτοτε σιγήσαντες, παρεδόθημεν εἰς ἰδιούς διαλογισμούς ἕκαστος. Ἦδη τὰ κύματα καθίσταντο ὀγκωδέστερα, ὁ δ' ἄνεμος ἤρξατο καὶ αὖθις πένων ὀρμητικῶς, ἐνῶ μακρόθεν ἤκούετο συνεχῆς βόχος. Καὶ ἡ «Αἴγινα» χωροῦσα πάντοτε ὀλοταχῶς, ἤρξατο κλίνουσα δὲ μὲν ἐπὶ τῆς ἀριστερᾶς δὲ δὲ ἐπὶ τῆς δεξιᾶς πλευρᾶς.

Πλὴν καὶ τὸ ψῦχος ἤρξατο καθιστάμενον ἐπαισθητότερον.

— Διάβολε! ἐσκέφθη, εἰάν ἐξακολουθήσῃ αὐτὴ ἡ δουλειὰ πρέπει νὰ κατέβω κάτω.

Καὶ ὁ Κώστας ὡς εἰάν ἐνόησε τὴν σκέψιν μου ταύτην·

— Θέλεις νὰ σοῦ δώσω τὸ παλτό μου; μὲ ἠρώτησε.

— Ὅχι· τοῦ εἶπα· μέσ' ἰστὴ βαλίτσα μου ἔχω τὸ δικό μου.

Καὶ παραπαίων ὡς οἰνόφυλξ κατῆλθον καὶ περιελιχθεὶς ἐντὸς τοῦ εὐρέως ἐπινωτιοφόρου παλτοῦ μου ἐπανῆλθον καὶ αὖθις καὶ ἐξηπλώθη ἐπὶ τινος ἐδράνου.

Ὁ Κώστας, μὲ τὸ πρόσωπον ἐστραμμένον πρὸς τὴν ἀφρώδη ἐπιφάνειαν ἣν κατέλειπε τὸ ἀτμήλατον σκάφος, ἐφαίνετο παραδεδωμένος εἰς ἡδύτατην βέμβην. Τίς εἶδε τί ἐσκέπτετο. Ἐχει τόσα θέλητρα αὐτὴ ἡ ζωὴ τῶν ναυτικῶν.

Αἴφνης ἀπότομος κίνησις τοῦ σκάφους μὲ ἐτίναξεν ἐπὶ τοῦ σκαπέδου.

— Παμε κάτω εἶπα εἰς τὸν Κώστα· δὲν μοῦ ἄρῃσει νὰ χορευῶ εἰς τὸ ὑπαιθρον.

Μετὰ τινὰ λεπτὰ εἰσηρχόμεθα ἐντὸς τοῦ Carré.

Ἐνταῦθα ὅμως τὸ θέαμα ἦτο κωμικώτατον· ἐκεῖ εἰς τὸ βάθος τρεῖς ναῦται ἐξηπλωμένοι ἐπὶ τοῦ καναπέ ἐκοιμῶντο βαθῆως, ἐνῶ ἡμᾶς ἄλλων ναυτῶν καθημένων πρὸ τῆς ἐν τῷ μέσῳ ἐπιμήκους τραπέζης, ἐχαρτόπαιζαν· δύο λεμβοῦχοι, συνεζήτουν περὶ πολιτικῶν, ἐνῶ δύο ἄλλοι βρακοφορέμενοι συωμίλουν μεγαλοφῶνως περὶ ἐκκλησιαστικῶν.

— Διάβολε! ἐψιθύρισα εἰς τὸ οὖς τοῦ Κώστα· δὲν μοῦ ἄρῃσει νὰ τὴν πάθω ἀλλὰ Μπουτούρη.

— Τί ἐννοεῖς; μὲ ἠρώτησε.

— Ἀλλὰ δὲν ἐνόησες, λοιπόν· τοῦ εἶπα· ὅτι ὁ ἕνας ἀπ' αὐτοὺς εἶναι ψάλλης;

— Ἀρχισες πάλι; μοῦ εἶπε.

Τέλος τὴν εἰκόνα συνεπλήρουν τρεῖς γραῖαι Ποριώτιδες, αἵτινες ἤρξαντο ἤδη καταδεικνύουσαι τὰ πρῶτα συμπτώματα τῆς ναυτιάσεως. Ἡ μία ἐξ αὐτῶν, ὠχρὰ, προσποιουμένη ὅτι ἐμειδία, συνεχῶς ἔφερε τὸ βινόμακτρον τῆς εἰς τὰ χεῖλη, ὅπως κρυφίως ἀπομάσση τὸν γλωσσὸν ὅστις ἐπλήρου τὸ στόμα τῆς· ἡ ἑτέρα ἐρείδουσα τοὺς πόδας, τὴν δὲ κεφαλὴν ἀνακλιμένην πρὸς τὰ ὀπίσω καὶ ἐρειδομένην ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου ἐσκέπτετο καὶ ἡ τρίτη, συνεχῶς ἰλιγιῶσα, ἔτρωγεν τὸ περιβλημα ἐνὸς πορτοκαλλίου, ὅπερ ἐκράτει εἰς τὰς χεῖρας τῆς.

Ἐκαθήσαμεν μετὰ τῶν δύο πρώτων σιγῶντες καὶ στερρῶ· ἐρείδοντες τὴν μὲν βραχίον ἐπὶ τοῦ ἐρεισινώτου, τοὺς δὲ πόδας ἐπὶ τοῦ πρὸ τῆς τραπέζης καναπέ. Ἐξῶ ὁ ἄνεμος ἐμαίνετο, ἡ δὲ θάλασσα μὲ ὀγκωδῆ κύματα θραυόμενα ἐπὶ τῶν πλευρῶν τοῦ σκάφους, ἐμυκάτο. Καὶ ἡ «Αἴγινα» στένουσα ἐκλυδωνίζετο ὡς κέλυφος κάρου.

Ἀντιπαρήλθομεν τὴν Ψυττάλειαν καὶ τὰς ἀκρωρείας τῆς Σαλαμίνας χωροῦντες ἤδη πρὸς τὴν Αἴγινα.

Αἴφνης ὄξυς τις ὀγγηθμός, ὁμοιος πρὸς τὸν τοῦ ὄνου, ἐπληξε τὰ ὠτά μας καὶ συγχρόνως τρεῖς ὑγραὶ καμπῦλαι ἐσφενδονισθεῖσαι ἀπὸ τοῦ στόματος τῶν τριῶν γυναικῶν μᾶς ἔδωκαν νὰ ἐννοήσωμεν ὅτι αὗται ἤμεσσαν.

— Ἄ! ἔχουμε καὶ ροκέτες· εἶπεν ὁ Κώστας γελῶν.

Τοὺς δὲ λόγους του τούτους ἐπηκολούθησε σειρὰ ἀκροβολιστικῶν ἐμετῶν.

Κατ' ἐκείνην τὴν στιγμὴν ἡ θύρα ἠνοιχθη

βιαίως καὶ ἀνῆρ τις βραχέως ἀναστήματος, μὲ χονδρὸν ναυτικὸν ἐπενδύτην, ὑποδήματα μέχρι γονάτων ἐξικνούμενα καὶ κασκέτον μετ' ἐπιμήκους γείσου, ἡλικίας 25 ἢ 26 ἐτῶν εἰσῆλθεν, ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἐτέρου ὑψηλοτέρου του κατὰ 5 ἕως 8 δακτύλους, ὁμοίως περιπού ἐνδεδυμένου. Ὁ πρῶτος ἐκράτει εἰς χεῖράς του, τὸ στέλεχος τῶν διπλοτύπων εἰσιτηρίων, ἅτινα ἐξέειδε περιερχόμενος τὴν αἴθουσαν, ὁ δὲ δευτερός εἰσέπραττε τὰ χρήματα. Ἦσαν ὁ λογιστὴς καὶ ὁ ὑποπλοίαρχος.

Ἐπὶ τέλους μετὰ παρέλευσιν μικροῦ ἐτι χρονικοῦ διαστήματος ἐπλέομεν παρὰ τὴν νῆσον Αἴγιναν καὶ μετ' οὐ πολὺ ἀντικρύσαντες τὸν φανὸν τῆς νήσου καὶ πρὸς τὰ δεξιὰ τὴν νησίδα Ἐλεοῦσα, ἐκάμψαμεν πρὸς τὰ ἀριστερὰ καὶ μετὰ παρέλευσιν ἐνὸς τετάρτου περιπού τῆς ὥρας διηρχόμεθα ἐξωθεν τοῦ λιμένος.

— Πᾶμ' ἐξῶ· μοῦ εἶπεν ὁ Κώστας· σύρων με ἐκ τοῦ βραχίονος καὶ ὀδηγῶν με εἰς τὴν Γέφυραν. Ἐστημεν πρὸ μικροῦ θαλαμίσκου, τοῦ ὁποίου ἡ θύρα ἦτο ἀνοικτή. Ἐντὸς αὐτοῦ διεκρίναμεν ἕνα ὑψηλῶσωμον ἄνδρα, μὲ χονδρὸν ἰπανωφόριον, ἐξικνούμενον μέχρι τῶν ὑποδημάτων του καὶ μὲ ἐν κασκέτον κεκλιμένον πρὸς τὰ ἔμπροσ.

Ἐἶχε τὰ νῶτα ἐστραμμένα πρὸς ἡμᾶς καὶ ἐτῆρει διαρκῶς τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ οἰακοστροφίου τοῦ πηδαλίου.

Ἐνόησα ὅτι ἦτο ὁ κυβερνήτης.

— Ἠρέμα· ἀνέκραξεν οὗτος, τοποθετῶν τὰ χεῖλη του πρὸ τῆς προστομίδος τοῦ φαροφώνου. Καὶ ἡ «Αἴγινα» ἀνακόψασα τὸν δρόμον τῆς ἔβαινε βραδέως καὶ διὰ συριγμῶν ἐπανελημμένων ἐκάλει τὰς λέμβους.

Ἦδη τρεῖς ἢ τέσσαρες παμμεγέθεις ἰστιοφόροι λέμβοι, ἐξορμήτασαι ἐκ τοῦ λιμένος κατηθύοντο πρὸς ἡμᾶς.

— Κράτει! ἀνέκραξε καὶ αὖθις ὁ κυβερνήτης, ἡ δ' «Αἴγινα» χωρήσασα ἐπὶ μικρὸν ἐτι ἔστη καὶ ἤρξατο κλυδωνιζομένη, ἐνῶ αἱ λέμβοι πλησιάζασαί παραβλήθησαν αὐτῶν διὰ μακρῶν σιδηρῶν κοράκων. Πάραυτα τὸ κατάστρωμα ἐπληρώθη λεμβοῦχων, ἐρευώντων τὸ σκάφος· φωναὶ καὶ ὕβρεις ἤκούοντο ἐπὶ τρία ἢ τέσσαρα λεπτὰ τῆς ὥρας· μεθ' ὃ αἱ λέμβοι ἀναπετάσασαί τὰ ἰστιὰ ἀπεμακρύνθησαν καὶ αὖθις κεναὶ ὡς πρίν, ἐκτὸς ἐκείνης, ἧς ἐπέβησαν οἱ δύο Αἰγινῆται λεμβοῦχοι.

— Πρόσω ἠρέμα· ἠκούσθη κράζων ὁ κυβερνήτης.

Καὶ ἡ «Αἴγινα» ἤρξατο χωροῦσα καὶ αὖθις βραδέως.

— Κύτταξε τί ὠραῖο νηοὶ ποῦ εἶναι· μοῦ εἶπεν ὁ Κώστας.

Πράγματι· ἐναντι ἡμῶν ἐξετείνετο ὀλόκληρος ἡ πόλις, ἐπίπεδος καθαρά, μὲ τὰς μεγάλας οἰκίας τῆς, μὲ τὰς ἐκκλησίας τῆς, μὲ τὴν ὠραίαν προκυμαίαν τῆς, ἐνῶ ἀπώτερον ἐφαίνοντο αἱ ἐξοχαί τῆς, ὧν ὑπέρκεινται ὑψηλοὶ λόφοι.

(Ἀκολουθεῖ)

Γ Κ Υ Ζ Ω

ΔΙΚΗ ΚΑΙ ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ ΣΤΡΑΦΟΡΑ

Ἀντιβασιλέως τῆς Ἰρλανδίας καὶ συμβούλου τοῦ Στέμματος.

Ἡ δίκη ἤρξατο τὴν 22 Μαρτίου 1641· σύμπασα ἡ βουλὴ τῶν κοινωτήτων ἠθέλησε νὰ παρασταθῇ κατ' αὐτὴν, ὅπως ὑποστηρίξῃ τὴν κατηγορίαν. Μετὰ τῶν ἀντιπροσώπων τῶν κοινωτήτων τῆς Ἀγγλίας παρεκάθητο καὶ οἱ ἀντιπρόσωποι τῆς Σκωτίας καὶ τῆς Ἰρλανδίας, ἐπίσης ὡς κατήγοροι ὀγδοήκοντα ἑμοτίμοι ἦσαν παρόντες ὡς δικασταὶ· οἱ ἐπίσκοποι ἠρνήθησαν νὰ παρακαθήσασιν, ὅπως εἰς πᾶσαν δίκην περὶ ζωῆς καὶ θανάτου. Ἄνωθεν τῶν ἑμοτίμων ἐντὸς θεωρείου κεκλεισμένου ἑποποθετήθησαν ὁ βασιλεὺς καὶ ἡ βασίλισσα ἀπλήστως ἐπιθυμοῦντες νὰ ἴδωσι τὰ πάντα, ἀποκρύπτοντες ὅμως ὁ μὲν τὴν στενοχωρίαν του, ἡ δὲ τὴν περιέργειαν τῆς. Εἰς τὸ ἀμφιθέατρον καὶ εἰς τὰ ἀνώτερα θρανία συνωστίζετο πλῆθος πολὺ θεατῶν ἀνδρῶν καὶ γυναικῶν, σχεδὸν πάντων ἀνηκόντων εἰς τὴν ἀνωτέραν κοινωνικὴν τάξιν, συγκεκλιμένων ἐκ τῶν προτέρων ἕνεκα τῆς πομπῆς τοῦ θεάματος, τῆς σπουδαιότητος τῆς δίκης καὶ τῆς προσδοκίας, ἣν ἐξήγειρεν ὁ γνωστός χαρακτήρ τοῦ κατηγορουμένου.

Ἀχθεῖς διὰ τοῦ ποταμοῦ ἐκ τοῦ Πύργου εἰς Οὐεστμίνστερ διῆλθε διὰ μέσον τοῦ παρὰ τὰς πύλας συνθηροισμένου πλήθους χωρὶς νὰ προκαλέσῃ θόρυβον καὶ λοιδορίας ἢ ἐμφανίσις του μεθ' ὅλον τὸ κατ' αὐτοῦ ὑπάρχον μίσος, τὸ πρόσφατον μεγαλεῖόν του, τὸ ἠθὸς του, καὶ αὐτὸς ὁ τρόμος, ὃν πρὸ μικροῦ ἐνέπνεε τὸ ὄνομά του, ἐπέβαλλον ἀκόμη τὸν σεβασμόν. Καθόσον ἀτήρητο μὲ τὸ σῶμα ὀπωσοῦν κεκυφὸς προώρως ἕνεκα τῆς νόσου του, ἀλλὰ μὲ βλέμμα ἀστραπητόν καὶ ὑπερήφανον, ὅπως κατὰ τὴν νεότητά του, τὸ πλῆθος παρεμέριζε καὶ πάντες

ἀπεκαλύπτοντο, αὐτὸς δ' ἐχαίρειτιζεν ἀβροφρό-
νως, θεωρῶν τὴν συμπεριφορὰν τοῦ λαοῦ ὡς εὐ-
ρίωνον. Δὲν ἦτο ποσῶς ἀπληγισμένους περιφρό-
νει τοὺς ἀντιπάλους του, εἶχε καλῶς μελετήσει
τὰ κεφάλαια τῆς κατ' αὐτοῦ κατηγορίας καὶ
δὲν ἀμφέβαλεν ὅτι θὰ κατάρθωνε νὰ φωνῆ
ἀθῶως τοῦ ἐγκλήματος τῆς ἐσχάτης προδο-
σίας. Μόνη ἡ κατηγορία τῶν Ἰρλανδῶν πρὸς
στιγμὴν τὸν ἐξέπληξε· δὲν ἠύνατο νὰ ἐννοήσῃ
πῶς ἐν βασιλείῳ ἔως τότε πευθῆνιον καὶ πρόθυ-
μον νὰ τὸν κολακεύῃ καὶ νὰ τὸν ὑπακούῃ με-
τεβλήθη οὕτω πως.

Εὐθὺς ἀπὸ τῆς δευτέρας ἡμέρας περιστατικόν
τι τὸν ἐπεισεν ὅτι κακῶς εἶχε κρίνει τὴν θέσιν
τῶν πραγμάτων καὶ ὅτι δυσχερῆς ἐμελλε νὰ εἶνε
ἡ ὑπεράσπισίς του. « Ἐλπίζω, εἶπεν, ὅτι εὐκόλως
θὰ δυνηθῶ ν' ἀντικρούσω τὰς κατηγορίας τῶν
κακεντρεχῶν ἐχθρῶν μου. » Τοὺς λόγους τούτους
ἀκούσας ὁ Πύμ, ὅστις διηύθυνε τὴν κατηγορίαν,
διεμαρτυρήθη σφοδρῶς; « Πρὸς τὴν βουλήν τῶν
κοινοτήτων, εἶπεν, ἀπηυθύνετο ἡ τοιαύτη ὕβρις
καὶ ἦτο ἐγκλημα νὰ καταγγέλλῃ αὐτὴν ἐπὶ κα-
κεντρεχεῖ ἐχθροπαθείᾳ. » Ὁ Στράφορδ ταραχθεὶς
ἐγονυπέτησεν, ἐδικαιολογήθη καὶ ἀπὸ τῆς στιγ-
μῆς ἐκείνης ἐντελῶς γαλήνιος καὶ κύριος ἑαυτοῦ,
οὐδὲν ἀφῆκε νὰ τοῦ διαφύγῃ σημεῖον ὀργῆς ἢ
ἀνυπομονησίας, οὐδένα λόγον δυνάμενον νὰ τὸν
βλάψῃ. Ἐπὶ δεκαπεντὰ ἡμέρας συνεζήτησε μό-
νος ἐναντίον δεκατριῶν κατηγορῶν διαδεχομένων
ἀλλήλων ἐπὶ τῶν ἀποδιδόμενων αὐτῷ κατηγο-
ριῶν. Πολλὰ τῶν γεγονότων δι' ἃ κατηγορεῖτο
ἀπεδείχθησαν ἀκαταμαχῆτως, ἐντελῶς ἀνόσια
καὶ τυραννικά· ἀλλὰ καὶ πολλὰ ἄλλα, παραφύ-
ρως ἐξογκωθέντα, ἢ τυφλῶς ὑπὸ τοῦ μίσους γε-
νόμενα παραδεκτά, εὐχερῶς ἀπεκρούσθησαν, οὐ
δὲν δ' ἐξ αὐτῶν ἀληθῶς εἰπεῖν, ἀνήγετο εἰς
τὸν νόμιμον χαρακτηρισμὸν τοῦ ἐγκλήματος τῆς
ἐσχάτης προδοσίας.

(Ἀκολουθεῖ)

ΤΗΣ ΣΤΙΓΜΗΣ

« Ἀχ! Πάτερ μου ἡμάρτησα μεγάλως —
ἔλεγε μετὰ συντριβῆς μία γεροντοκόρη καμ-
πούρα εἰς τὸν ἐξομολογοῦντα αὐτὴν ἱερέα·

« Τί ἁμαρτίαν λοιπὸν ἐκάματε δεσποινίς ;
τὴν ἐρωτᾷ ἀνήσυχος ὁ ἱερεὺς »

« Ἐνα παιδί, τῷ λέγει ἡ ἁμαρτωλή, χαμη-
λῶνουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς »

« Ἐνα . . . παιδί . . . ὕψιστε θεέ !!! καὶ

μὲ ποῖον τὸ ἐκάματε ; — φεῦ ! πάτερ μου μὲ
ἓνα καμπούρη σὰν κ' ἐμένα. — Πῶς εἶπατε
μὲ ἓνα καμπούρη ; . . . ἄρα λοιπὸν δὲν εἶνε
χριστιανὸς αὐτὸς ποῦ ἐκάματε ! — Ἄ τί εἶνε
λοιπὸν πάτερ μου ; — τῷ λέγει ἐρυθριῶσα ἡ
γεροντοκόρη — καὶ μετὰ τινα σκέψιν ὁ ἱε-
ρεὺς· — ἀλλὰ χριστιανὴ μου παιδί ποῦ βγήκε
ἀπὸ δύο καμπούρηδες δὲν μπορεῖ νὰ ἦνε
ἄλλο ἀπὸ . . . Καραγκιόζης.

« Ἐνας ἔμπορος βοῶν* ὅστις εἶχε ἀρκετοὺς
ἐκ τούτων μεταφέρει ἐσχάτως πρὸς πώλησιν
— πηγαίνει ἓνα πρῶτῳ τρομασμένος εἰς τὴν
γυναϊκά του. — Δὲν ξέρει καυμένη, αἱ ἐφη-
μερίδες ἀναφέρουν ὅτι σοβαρὰ ἀσθένεια ἐνέ-
σκηψε ἐπὶ τῶν κερασφόρων ζώων.

Ω ! θεέ μου ! . . . Μαρία ! . . . Μαρία !
Ὅριστε κυρία . . . γλήγωρα, γλήγωρα τρέξε
νὰ φέρῃς τὸ γιαιτὸ ! — γιαιτὸ ; τῆς λέγει ὁ
ἄνδρας τῆς ἐκπληκτος. — Πῶς γιαιτὸ . . . ἀλλὰ
διὰ νὰ μὴ ἀρρωστήσῃς καὶ σὺ !!

ΠΟΙΚΙΛΑ

Η ΘΕΡΑΠΕΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΚΙΝΟΥ

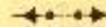
Φαίνεται ὅτι ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀτέλει πολὺ τῆς ἐν-
τελοῦς θεραπείας μιᾶς τῶν τρομεροτέρων νόσων ἐξ ὅσων
μαστιζοῦν τὴν ἀνθρωπότητα. Πρόκειται περὶ τοῦ καρ-
κίνου τοῦ στομάχου, τοῦ ὁποῦ τόσον ἡ θεραπεία
ὅσον καὶ ἀσφαλῆς διάγνωσις μέχρι τινὸς ἐθεωρεῖτο
πρόβλημα διὰ τὴν ἰατρικὴν. Οἱ σοφοὶ ἐπιστήμονες
Ἐρικοῦρ καὶ Ρισὲ περὶ τοῦ ἀντικειμένου τούτου ἐποίη-
σαντο εἰς τὴν Ἀκαδημίαν τῶν Ἐπιστημῶν σπου-
δαιοτάτην ἀνακοίνωσιν. Ἐπὶ δύο πειραμάτων τοῦ
ἐνὸς ἐπὶ γυναικὸς προσβληθείσης κατὰ τὸν Ὀκτώβριον
τοῦ 1894 ὑπὸ καρκίνου καὶ τοῦ ἄλλου ἐπὶ τεσσαρα-
κονταετοῦς ἀνδρὸς ἡ θεραπεία ὑπῆρξεν ἐντελής.

Η ΦΩΤΟΤΗΛΕΓΡΑΦΙΑ

Αὐτὸ εἶνε τὸ ὄνομα τὸ ὁποῖον ἔδωκεν ὁ ἀμερικανὸς
Ἄμτσοῦτς εἰς τὴν ὑπ' αὐτοῦ γενομένην ἐφεύρεσιν
τῆς ἀναπαραγωγῆς τῶν εἰκόνων ἐκ μεγάλης ἀποστά-
σεως τῆ βοήθειᾳ τοῦ ἠλεκτρικοῦ ρεύματος. Ὡς ἐν-
νοεῖται, ἡ ἐφεύρεσις αὕτη θέλει παράσχει μεγάλας
ὠφελείας ἰδίως εἰς τὸν τύπον. Θὰ λαμβάνῃ χώραν μία
στάσις ἢ ὁποιαδήποτε ἄλλη ἐνδιαφέρουσα σκηνὴ ἐν
Λονδίῳ ἢ Παρισίους θὰ φωτογραφεῖται αὐτόθι καὶ
αὐθημερὸν ἢ μᾶλλον αὐτοστιγμῆ ἢ εἰκὼν θὰ τηλε-
γραφεῖται εἰς τὰς ἐφημερίδας τῆς Νέας Ὑόρκης καὶ
τοῦ Σικάγου. Ἀλλὰ καὶ διὰ τὴν δικαιοσύνην ἢ ἀνα-
κάλυψιν δὲν θὰ ἔχῃ μικροτέραν σπουδαιότητα, προ-
κειμένου ἰδίως νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς μεμαχρυσμένας
ἀποστάσεις φωτογραφίαι κακούργων ἢ ἀπειτησιῶν ἢ
ἀναγνώρισις καὶ σύλληψις των.

ΣΑΛΑΜΙΣ — ΕΛΕΥΣΙΣ

[Ἀπηγγέθη κατὰ τὴν ἐν Ἐλευσίῃ ἐκδρομὴν τοῦ « Συλλόγου τῶν Φιλοτέχνων » καὶ τοῦ « Ἐθνικοῦ
γυμναστικοῦ Συλλόγου » τὴν 14 Μαΐου 1895].

Εἰς τὴν ἐνδοξον νησίδα τῆς ἀρχαίας Σαλαμίνας
Ἦς θωπεύουσιν ἡ αὔρα καὶ ἡ δόξα τὰ νερά,
Εἰς τὰ ἐνδοξα ἐδάφη τῆς ἀρχαίας Ἐλευσίνας
Ἐνθα ἐκλαμπρα ὑψοῦντο τῆς Θεᾶς τὰ ἱερά

Μούσα φέρε με καὶ πάλιν,
Εὐσεβῶς νὰ χαιρετήσω τὴν Ἑλλάδα τὴν μεγάλην.

Ὅ,τι ἤγειρεν ἡ τέχνη, ἔχει ἡ δόξα στεφανώσει
Καὶ λαμπρὰ ἐν τῇ ψυχῇ μου ἀνατέλλει ἐποχὴ
Καθ' ἣν λείψανα ὁ Ἐρέξης προσπαθεῖ νὰ περισώσει
Θάπτων λείψανα ἐλπίδων ἐν ἀπέλιπιδι ψυχῇ

Καὶ γλυκὺν ἀκούω αἶνον
Τῶν παρθένων πρὸς τὴν Κόρην ἐν χορῷ προσερχομένων.

Ἐν ἀμίλλῃ ἐπιφθόνῳ ἡ ἀλκή μετὰ τῆς τέχνης
Κατευγάζοντα κρατοῦσι τοῦ θριάμβου τὸν πυρσόν . . .
Στεφανοῦται ἐν Ἐλευσίῃ ὁ μέγας καλλιτέχνης
Καὶ ἰσῆθιοι τιμῶνται οἱ διώκται τῶν Περσῶν

Καὶ ἡ δόξα θαμβουμένη
Χαιρετᾷ τὸν καλλιτέχνην ἐκ τῆς μάχης ἱππταμένην.

Ἡ Ἑλλάς ἂν ἀνυψώθῃ καὶ θαυμάζεται εἰσέτι
Ἐπὶ ῥώμῃ ἐθαυμάσθη κ' ἐπὶ τέχνῃ ζηλευτῇ
Καὶ τὸ σκηπτρον ὁ ἐκράτει εἰς σεσθέντα ἤδη ἔτη
Τῇ ἐδώρησεν ἡ τέχνη, ἡ τιμὴ, ἡ ἀρετὴ . . .

Δι' ἀλκὴν καὶ τέχνην μόνον
Τ' ὄνομά μας σελαγίζει εἰς τὰς δέλτους τῶν αἰώνων ! . . .

Ὅσον σώζονται τὰ ῥάκη τῆς ἀρχαίας μας εὐκλείας
Καὶ τὸ κύμα πλήττει φρεσσὸν τὴν ἀκτὴν τῆς Σαλαμίνας,
Ὅσον γράφει ἡ ἱστορία « Ἀριστείδης καὶ Φειδίας »,
Ὅσον ζῆ διὰ τῶν ἔργων « Πραξιτέλης καὶ Ἰκτίνος »

Ἡ πατρίς μας δὲν φοβεῖται
Πᾶν ἐρείπιον καὶ κύμα τίς ὑπῆρξεν διηγεῖται.

Ἡδὴ ἐν τῷ μεταιχμίῳ τῆς ἀνδρείας καὶ τῆς τέχνης
Μέσω κύματος ἐνδόξου καὶ ἐρείπιου σεβαστοῦ
Ἀσπασμὸν ἄς ἀνταλλάξῃ ἀδελφοῦ ὁ καλλιτέχνης
Καὶ τὴν χειρὰ του ἄς σφίγῃ χεῖρ σφριγῶντος

[γυμναστοῦ
Καὶ κοινὴ ἀπὸ τὰ χεῖλη ἄς ἐξέλθῃ προσευχὴ
Εἰς τὸ ἔθνος ν' ἀνατελεῖ ἡ ἀρχαία ἐποχὴ.

ΝΙΚΟΣ Α. ΚΟΤΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ.

ΕΡΩΣ

ΓΑΜΟΣ

ΓΥΝΑΙΚΕΣ

Σκέψεις καὶ Γνώμαι διασήμων ἀνδρῶν.

Αἱ ὥραται γυναῖκες, αἵτινες εἶνε θυμώδει
καὶ κατηφεῖς, ὁμοιάζουν μὲ δοχεῖα ἐξ ἀλαβά-
στρου, περιέχοντα ὄξος.

Διογένης

Κάθε σύζυγος εὐχαριστούμενος ἐν τῷ οἴκῳ
του ἀγαπᾷ τὴν γυναῖκά του· καὶ ἐὰν ὁ σύ-
ζυγος εἶνε ἐν τῇ οἰκίᾳ του εὐτυχής, καὶ ἡ
γυναῖκά του εἶνε ἐπίσης.

I. I. Ρουσσώ.

Ἐν τῷ ἔρωτι, τὸ ψεῦδος δὲν εἶνε ἐπίφοβον
διὰ τὸν λέγοντα, παρ' ὅταν δὲν γίνεται πι-
στευτόν.

Ἄλφ Καρρ.

Ὁ ἔρωσ γυμνός· εἶνε μᾶλλον ὀπλισμένος.

Φλῶρος.

Ἡ εὐκαιρία εἶνε ὀπώρα ἢν δέον τις νὰ
κόψῃ ἐκ τοῦ δένδρου ὠρίμην· ἀπαξ πεσοῦ-
σαν δὲν τὴν ἐπανακολλῶσι εἰς τὸ δένδρον.

Φ. δὲ Βαρέν.

Αἱ ὥραται γυναῖκες εἶνε ὡς τριανταφυλλῶ-
νες ἀκανθώδεις, οἵτινες μᾶς προσελκύουν διὰ
τῶν ῥόδων των, ὅσα πλειότερα τριαντάφυλλα
κόπτει τις, πλειότερον κεντᾶται ὑπὸ τῶν ἀ-
κανθῶν.

Δανκούρ.

Δυσπίστει πρὸς γυναῖκα ἀφηρημένην, εἶνε
λύγξ, ὅστις σὲ ἐτάζει.

Λαβουήσ.

Ὁ ὄφις ἀφοῦ ἀπεπλάνησε τὴν Εὐάν τῇ
ἔδωκε τὴν γλῶσσάν του.

Τὸ λογικὸν παρὰ ταῖς γυναίξιν εἶνε ὡς τὸ
ὑδωρ ἐν τῷ οἴνῳ, τὸ ὁποῖον ἀφαιρεῖ τὴν με-
θυστικὴν ιδιότητά του.

Καρλ. Λεμέλ.

Ἐν τῷ γάμῳ πρέπει νὰ καταπολεμηται
ἀνευ διαλείμματος ἢ ἀναπαύσεως, τὸ τὸ πᾶν
βιβρωσκον τέρας—ἡ συνήθεια.

Βαλζάκ.

Ἡ τιμὴ πλείστων γυναικῶν εἶνε ἄλλος
ἄργος ὅστις εὐθέως ἀποκοιμᾶται, τῇ βοη-
θείᾳ ὑπνωτικοῦ καὶ κόλλιον μὲ ἔνεσιν χρυ-
σοκόνεως.

Ἐμπιστεύεσθαι εἰς μερικὰς γυναῖκας τὴν
τιμὴν καὶ περιουσίαν, εἶνε τοποθετεῖν ἀγάλμα
μαρμάρινον ἐπὶ τρίποδος ὑάλινου καὶ νὰ
ἀπαιτῆς νὰ μὴ θραυσθῇ ὁ ὑάλινος οὗτος
τρίπους.

Ἄδολ. Ρικάρδος.

Οὐδὲν ἀλλάσσει εὐκολώτερον τῆς ῥοῆς
τοῦ ὕδατος καὶ τῆς διαθέσεως τῆς γυναικός.

Πιττακός.

Ἐπρεπε νὰ τεθῇ ὡς ὄριον εἰς τὸν γάμον
ὡς ἐν τοῖς ἐνοικιαζομένοις οἴκοις οὐς ἐνοι-
κιάζουσι διὰ συμβολαίου δύο, τριῶν καὶ ἐξ
ἑτῶν, μὲ δικαίωμα ἀγορᾶς τῆς οἰκίας ἐὰν
αὕτη ἀρέσκη.

Πρίγκηψ τοῦ Λίν.

Νυμφευόμενος γυναῖκα κακῆς ψυχῆς, τὸ
φρονιμώτερον νὰ πέσῃς εἰς τὸ ὕδωρ μὲ τὸ
κεφάλι πρῶτον.

Μολιέρος.

ΤΗ ΚΛΕΙΩ. Π . . . .

(Ἀκροστοιχίς)

Σπείδωσε τὴν καρδοῦλά σου μ' ἐλόγρυσά κλειδιά,
Ἐπιμόνα τὴν ἀγάπησού τὴν ἀπιστὴ τὴν πρώτην
τῆλα μαζῇ μου νὰ χαρῆς ἐλόθερμη καρδιά
—σως ξεχάσης ἔρωτα φαρμακερό, προδότης
Ἐθὲ νὰ ζήσωμε μαζῇ μ' ἀχώριστη καρδιά.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΤΕΡΖΑΚΗΣ.

Παρακαλοῦνται οἱ τῆς Α' περιόδου
καθυστερήσαντες τὴν συνδρομὴν των
κ. κ. συνδρομηταὶ τοῦ «Ἀνω-Κάτω»
ὅπως μᾶς ἀποστείλλωσι τὰς συνδρομάς
των.

Ἡ Διεύθυνσις.